

Kurikulum PVG-a

**PRIVATNA VARAŽDINSKA GIMNAZIJA
S PRAVOM JAVNOSTI**

42000 Varaždin, Stanka Vraza 37, tel: 042/330-385

e-mail: gimnazija@skola-ziger.hr

Rujan, 2017.

SADRŽAJ:

I. UVOD

1. Temeljne kompetencije obrazovne politike RH
2. Temeljne sastavnice NOK-a i Kurikuluma Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

II. STRUKTURA KURIKULUMA PVG-a PREMA ODGOJNO-OBRAZOVNOJ RAZINI I ODGOJNO-OBRAZOVNOM CIKLUSU

1. Struktura Kurikuluma PVG-a

III. MEĐUPREDMETNE TEME

1. Osobni i socijalni razvoj
2. Zdravlje, sigurnost i zaštita okoliša
3. Učiti kako učiti
4. Poduzetništvo
5. Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije
6. Građanski odgoj i obrazovanje.

IV. ODGOJNO-OBRAZOVNA PODRUČJA OPĆEGA OBAVEZNOGA OBRAZOVANJA PVG-a

1. Jezično-komunikacijsko područje
2. Matematičko područje
3. Prirodoslovno područje
4. Tehničko i informatičko područje
5. Društveno-humanističko područje
6. Umjetničko područje
7. Tjelesno i zdravstveno područje

V. DJECA I UČENICI S POSEBNIM ODGOJNO-OBRAZOVNIM POTREBAMA

1. Djeca i učenici s teškoćama
2. Talentirani i daroviti učenici

VI. OCJENJIVANJE I VRJEDNOVANJE UČENIČKIH POSTIGNUĆA

1. Što se vrjednuje i ocjenjuje
2. Samovrjednovanje
3. Školske ocjene
4. Kako vrjednovati učenikov rad
5. Učenici s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

VII. PRAĆENJE I VRJEDNOVANJE OSTVARENJA NACIONALNOGA KURIKULUMA

1. Vanjsko vrjednovanje – državna matura i nacionalni ispiti
2. Samovrjednovanje odgojno-obrazovnoga rada

VIII. ŠKOLSKI KURIKULUM – dodatak za školsku godinu 2017./2018.

1. Strategija razvoja
2. Dopunska i dodatna nastava

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

3. Izborni predmeti
4. Fakultativni predmeti
5. Slobodne aktivnosti
6. Stručna putovanja
7. Ostale odgojno-obrazovne aktivnosti
8. Izvanučionična nastava
9. Kalendar rada
10. Samoevaluacijsko izvješće Gimnazije
11. Školski menadžment

I. Uvod

Hrvatska se obrazovna politika opredijelila za izradbu Nacionalnoga okvirnoga kurikulumu koji omogućuje da se sve sastavnice sustava smisleno i skladno povežu u jednu međusobno povezanu cjelinu. S Nacionalnim se okvirnim kurikulumom postiže usklađivanje svih razina odgoja i obrazovanja koje prethode visokoškolskoj razini (koja je svoj sustav promijenila uvođenjem bolonjskoga procesa).

Temeljno obilježje kurikulumu je prelazak na kompetencijski sustav i učenička postignuća (ishode učenja) za razliku od dosadašnjeg usmjerenog na sadržaj.

Izradbom kurikulumu Privatne varaždinske gimnazije s p. j. definirane su temeljne odgojno-obrazovne vrijednosti škole, zatim ciljevi odgoja i obrazovanja, načela i ciljevi odgojno-obrazovnih područja, vrjednovanje učeničkih postignuća te vrjednovanje i samovrjednovanje ostvarivanja Kurikuluma PVG-a. Nadalje se definiraju međupredmetne teme i njihovi ciljevi.

Privatna varaždinska gimnazija s pravom javnosti ostvaruje djelatnost srednjoškolske naobrazbe po nastavnom planu i programima za opću i jezičnu gimnaziju. Predmeti i njihova tjedna satnica su usklađeni s nacionalnim programom opće i jezične gimnazije.

Kurikulum PVG-a je temeljni dokument rada gimnazije te se isti može u tijeku školske godine nadograđivati, proširivati kao i nadopunjavati sadržajima, projektima, programima.

Ovaj dokument čini polazište za izradbu nastavnih planova, odnosno definiranje optimalnoga opterećenja učenika, te izradbu predmetnih kurikulumu temeljenih na razrađenim postignućima odgojno-obrazovnih područja.

Važan doprinos u povezivanju nastavnih predmeta čine međupredmetne veze. One su dio svakog nastavnog predmeta. One služe za stjecanje znanja, razvoj sposobnosti i stavova, te produbljivanje svijesti kod učenika o zdravlju, pravima, osobnoj i društvenoj odgovornosti, društveno-kulturnom, gospodarskom, tehnološkom i održivom razvitku, vrijednosti učenja i rada, te samopoštovanju i poštivanju drugih i drugačijih.

1. Temeljne kompetencije obrazovne politike RH

Da bi uspješno odgovorila izazovima razvoja društva znanja i svjetskoga tržišta, Europska Unija odredila je osam temeljnih kompetencija za cjeloživotno obrazovanje.

Obrazovna politika RH je prihvatila iste temeljne kompetencije. To su:

- **komunikacija na materinskomu jeziku** – odnosi se na osposobljenost za pravilno i stvaralačko usmeno i pisano izražavanje i tumačenje koncepata, misli, osjećaja, stavova i činjenica te jezično međudjelovanje u nizu različitih društvenih i kulturnih situacija: obrazovanje, rad, slobodno vrijeme i svakodnevni život; uključuje također razvoj svijesti o utjecaju jezika na druge i potrebi upotrebe jezika na pozitivan i društveno odgovoran način.

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

- **komunikacija na stranim jezicima** – odnosi se na osposobljenost za razumijevanje, usmeno i pisano izražavanje i tumačenje koncepata, misli, osjećaja, stavova i činjenica na stranomu jeziku u nizu različitih kulturnih i društvenih situacija. Značajna je sastavnica ove kompetencije razvijanje vještina međukulturnoga razumijevanja.
- **matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju i tehnologiji** – matematička se kompetencija odnosi na osposobljenost učenika za razvijanje i primjenu matematičkoga mišljenja u rješavanju problema u nizu različitih svakodnevnih situacija; prirodoslovna se kompetencija odnosi na osposobljenost za uporabu znanja i metodologije kojima se objašnjava svijet prirode radi postavljanja pitanja i zaključivanja na temelju činjenica; tehnološka kompetencija shvaćena je kao osposobljenost za primjenu prirodoslovnoga znanja i metodologije kao odgovor na ljudske potrebe i želje. Osnovne kompetencije u prirodoslovlju i tehnologiji, također, uključuju razumijevanje promjena uzrokovanih ljudskom djelatnošću te odgovornost pojedinca kao građanina.
- **digitalna kompetencija** – odnosi se na osposobljenost za sigurnu i kritičku upotrebu informacijsko-komunikacijske tehnologije za rad u osobnomu i društvenomu životu te u komunikaciji. Njezini su ključni elementi osnovne informacijsko-komunikacijske vještine i sposobnosti: upotreba računala za pronalaženje, procjenu, pohranjivanje, stvaranje, prikazivanje i razmjenu informacija te razvijanje suradničkih mreža putem interneta.
- **učiti kako učiti** – obuhvaća osposobljenost za proces učenja i ustrajnost u učenju, organiziranje vlastitoga učenja, uključujući učinkovito upravljanje vremenom i informacijama kako u samostalnomu učenju, tako i pri učenju u skupini.
- **socijalna i građanska kompetencija** – obuhvaća osposobljenost za odgovorno ponašanje, pozitivan i tolerantan odnos prema drugima, međuljudsku i međukulturnu suradnju, uzajamno pomaganje i prihvaćanje različitosti; samopouzdanje, poštovanje drugih i samopoštovanje; osposobljenost za učinkovito sudjelovanje u razvoju demokratskih odnosa u školi, zajednici i društvu, te djelovanje na načelima pravednosti i mirotvorstva.
- **inicijativnost i poduzetnost** – odnosi se na sposobnost pojedinca da ideje pretvori u djelo, a uključuje stvaralaštvo, inovativnost i spremnost na preuzimanje rizika te sposobnost planiranja i vođenja projekata radi ostvarivanja ciljeva. Temelj je za vođenje svakodnevnoga, profesionalnoga i društvenoga života pojedinca. Također, čini osnovu za stjecanje specifičnih znanja, vještina i sposobnosti potrebnih za pokretanje društvenih i tržišnih djelatnosti.
- **kulturna svijest i izražavanje** – odnosi se na svijest o važnosti stvaralačkoga izražavanja ideja, iskustva i emocija u nizu umjetnosti i medija, uključujući glazbu, ples, kazališnu, književnu i vizualnu umjetnost. Također, uključuje poznavanje i svijest o lokalnoj, nacionalnoj i europskoj kulturnoj baštini i njihovu mjestu u svijetu. Pritom je od ključne važnosti osposobljavanje učenika za razumijevanje kulturne i jezične raznolikosti Europe i svijeta te za

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

njihovu zaštitu kao i razvijanje svijesti učenikâ o važnosti estetskih čimbenika u svakodnevnomu životu.

Prema: Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 December for lifelong learning (2006/962/EC)

2. Temeljne sastavnice NOK-a i Kurikuluma Privatne varaždinske gimnazije s p. j.

Temeljne su sastavnice NOK-a i kurikuluma PVG-a:

- društveno-kulturne i odgojno-obrazovne vrijednosti
- ciljevi koji izražavaju očekivana učenička postignuća tijekom odgoja i obrazovanja odgovarajući na pitanja: koja znanja svaki učenik treba usvojiti te koje vještine, sposobnosti i stavove treba razviti
- načela kao smjernice odgojno-obrazovne djelatnosti
- metode, sredstva i oblici rada
- odgojno-obrazovna područja kao temeljni sadržaj
- ocjenjivanje i vrjednovanje učeničkih postignuća i škole.

1) Društveno-kulturne i odgojno-obrazovne vrijednosti

Vrijednosti kojima Nacionalni okvirni kurikulum, a time i Kurikulum PVG-a, daje osobitu pozornost jesu: znanje, solidarnost, identitet te odgovornost.

- **Znanje.** Republika Hrvatska opredijelila se za razvoj društva znanja jer je znanje temeljna proizvodna i razvojna snaga u društvu. Znanje, obrazovanje i cjeloživotno učenje su temeljni pokretači razvoja hrvatskoga društva i svakoga pojedinca. Omogućuju mu bolje razumijevanje i kritičko promišljanje samoga sebe i svega što ga okružuje, snalaženje u novim situacijama te uspjeh u životu i radu.
- **Solidarnost** pretpostavlja sustavno osposobljavanje djece i mladih da budu osjetljivi za druge, za obitelj, za slabe, siromašne i obespravljene, za međugeneracijsku skrb, za svoju okolinu i za cjelokupno životno okruženje.
- **Identitet.** Odgoj i obrazovanje pridonose izgradnji osobnoga, kulturnoga i nacionalnoga identiteta pojedinca. Danas, u doba globalizacije – u kojemu je na djelu snažno miješanje različitih kultura, svjetonazora i religija – čovjek treba postati građaninom svijeta, a pritom sačuvati svoj nacionalni identitet, svoju kulturu, društvenu, moralnu i duhovnu baštinu. Pritom osobito valja čuvati i razvijati hrvatski jezik te paziti na njegovu pravilnu primjenu. Odgoj i obrazovanje trebaju buditi, poticati i razvijati osobni identitet. Odlika osobnoga identiteta pretpostavlja poštivanje različitosti.
- **Odgovornost.** Odgoj i obrazovanje potiču aktivno sudjelovanje djece i mladih u društvenomu životu i promiču njihovu odgovornost prema općemu društvenomu dobru, prirodi i radu te prema sebi samima i drugima. Odgovorno djelovanje i odgovorno ponašanje pretpostavlja smislen i savjestan odnos između osobne slobode i osobne odgovornosti.

Temeljne odgojno-obrazovne vrijednosti Nacionalnoga okvirnoga kurikuluma proizlaze iz opredijeljenosti hrvatske obrazovne politike za cjelovit osobni razvoj učenika, za čuvanje i razvijanje nacionalne duhovne i materijalne te prirodne baštine Republike Hrvatske, za europski suživot i za stvaranje društva koje će omogućiti održivi razvoj.

2) Odgojno-obrazovni ciljevi

Odgojno-obrazovni ciljevi su:

- osigurati sustavan način poučavanja učenika, poticati i unaprjeđivati njihov intelektualni, tjelesni, estetski, društveni, moralni i duhovni razvoj u skladu s njihovim sposobnostima i sklonostima
- razvijati svijest učenika o očuvanju materijalne i duhovne povijesno-kulturne baštine Republike Hrvatske i nacionalnoga identiteta
- promicati i razvijati svijest o hrvatskomu jeziku kao bitnomu čimbeniku hrvatskoga identiteta, sustavno njegovati hrvatski standardni (književni) jezik u svim područjima, ciklusima i svim razinama odgojno-obrazovnoga sustava
- odgajati i obrazovati učenike u skladu s općim kulturnim i civilizacijskim vrijednostima, ljudskim pravima te pravima djece, osposobiti ih za življenje u multikulturnom svijetu, za poštivanje različitosti i toleranciju te za aktivno i odgovorno sudjelovanje u demokratskomu razvoju društva
- osigurati učenicima stjecanje temeljnih (općeobrazovnih) i strukovnih kompetencija, osposobiti ih za život i rad u promjenjivu društveno-kulturnomu kontekstu prema zahtjevima tržišnoga gospodarstva, suvremenih informacijsko-komunikacijskih tehnologija, znanstvenih spoznaja i dostignuća
- poticati i razvijati samostalnost, samopouzdanje, odgovornost i kreativnost u učenika
- osposobiti učenike za cjeloživotno učenje.

Metode, oblici i načini rada su:

- istraživačka nastava
- nastava temeljena na učenikovom iskustvu
- projektna nastava
- multimedijaska nastava
- individualizirani pristup učeniku
- interdisciplinarni pristup, tj. povezivanje programskih sadržaja prema načelima međupredmetne povezanosti
- problemsko učenje
- učenje u parovima
- učenje u skupinama.

II. Struktura Kurikuluma PVG-a prema odgojno-obrazovnoj razini i odgojno-obrazovnom ciklusu

Odgojno-obrazovni ciklusi temelje se na razvojnim fazama učenika. Nacionalni okvirni kurikulum određuje četiri odgojno-obrazovna ciklusa. PVG pripada četvrtom odgojno-obrazovnom ciklusu, sa sva svoja četiri razreda.

Kurikulumsko programiranje podrazumijeva uvažavanje međupredmetnih ili interdisciplinarnih tema. Kurikulumsko planiranje i programiranje pretpostavlja uvažavanje učenikova angažiranja u školi (školski rad) i kod kuće (domaći rad).

1. Struktura Kurikuluma PVG-a

Zajednički dio

- jednak kao za sve učenike općeobrazovnih srednjih škola
- jednak je i obavezan za sve učenike PVG-a
- ocjenjuje se brožčanom ocjenom

Razlikovni dio

- jedan ili više izbornih nastavnih predmeta ponuđenih na nacionalnoj i/ili školskoj razini
- čini dio obrazovnoga standarda učenika
- ocjenjuje se brožčanom ocjenom

Način realizacije

- fakultativni nastavni predmeti
- dodatna i dopunska nastava
- izvannastavne aktivnosti
- projekti
- ekskurzije i druge ponude škole
- može se ocjenjivati, ali ne mora

Međupredmetne teme

- protežu se kroz sve nastavne predmete jezgrovna i razlikovna kurikuluma te kroz školske kurikulume, ili se programiraju kao posebni nastavni predmeti ili moduli u dijelu školskoga kurikuluma

Učenik PVG-a završava srednjoškolsko obrazovanje polaganjem ispita državne mature.

III. Međupredmetne teme

Planiranje i ostvarivanje međupredmetnih ili interdisciplinarnih tema pridonose međusobnomu povezivanju odgojno-obrazovnih područja i nastavnih predmeta u skladnu cjelinu. Njima se razvijaju različite temeljne kompetencije učenika.

Međupredmetne su teme obvezne u svim nastavnim predmetima i svi nositelji odgojno-obrazovne djelatnosti u školi obvezni su ih ostvarivati.

U PVG-u se ostvaruju ove međupredmetne teme:

- Osobni i socijalni razvoj
- Zdravlje, sigurnost i zaštita okoliša
- Učiti kako učiti
- Poduzetništvo
- Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije
- Građanski odgoj i obrazovanje.

1. Osobni i socijalni razvoj

Svrha je poučavanja osobnoga i socijalnoga razvoja osposobiti učenike da prepoznaju i kritički procjenjuju vlastite i društvene vrijednosti kao bitne činitelje koji utječu na njihovo vlastito mišljenje i djelovanje, da razviju odgovornost za vlastito ponašanje i život, pozitivan odnos prema drugima i konstruktivno sudjeluju u društvenomu životu. Odgoj i obrazovanje za osobni i socijalni razvoj omogućuje učenicima izgrađivanje komunikacijskih, organizacijskih i socijalnih vještina i sposobnosti, jačanje samopoštovanja, stjecanje vještina suradnje u međukulturnim situacijama i izgrađivanje zrelih stavova o drugima i sebi. Također im omogućuje razvoj sposobnosti potrebnih za izražavanje i zadovoljavanje njihovih vlastitih potreba i sklonosti, procjenu vlastitih sposobnosti, donošenje odluka i suradnju s drugima.

Učenici će:

- razviti samopouzdanje i sigurnost u osobne sposobnosti i identitet
- razviti organizacijske sposobnosti za donošenje odluka, postavljanje ciljeva, rješavanje problema, planiranje i vođenje
- steći vještine razvijanja dobrih odnosa s vršnjacima, razumijevanja položaja i mišljenja drugih učenika radi šire prihvaćenosti u društvu
- razviti suradničko učenje prihvaćajući uzajamnu komunikaciju, rješavanje problema raspravom, razgovorom i dijalogom
- razviti sposobnost uviđanja posljedica svojih i tuđih stavova i postupaka
- prihvaćati pravila suradničkih odnosa u skupini, solidarnosti, uljudnoga ponašanja, uzajamnoga pomaganja i prihvaćanja različitosti
- odgovorno izvršavati preuzete zadatke
- razviti sposobnost javnoga nastupanja i govorenja pred drugima (u skupini, razredu, skupovima i sl.).

2. Zdravlje, sigurnost i zaštita okoliša

Međupredmetno temom Zdravlje, sigurnost i zaštita okoliša u svim se odgojno-obrazovnim područjima promiče i osigurava razvoj pozitivna i odgovorna odnosa učenika prema svojem zdravlju i sigurnosti, zdravlju i sigurnosti drugih te zaštitu okoliša i održivu razvoju. Podrazumijevaju se svi vidovi zdravlja: tjelesno,

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

mentalno, emocionalno i socijalno zdravlje. Učenike se potiče na trajno usvajanje zdrava životnoga stila – zdrave i uravnotežene prehrane, pravilnih higijenskih navika, stalne i primjerene tjelesne aktivnosti te odgovorna odnosa prema sebi, drugima, izgradnji partnerskih odnosa, spolnosti, prenosivim bolestima i dr.

Učenici će:

- usvojiti zdrav način života i razumjeti kako prehrana, tjelesna aktivnost i odluke o vlastitom ponašanju i odnosima s drugim ljudima utječu na tjelesno, mentalno, emocionalno i socijalno zdravlje
- donositi osvijestene i odgovorne odluke i razumjeti posljedice svojega izbora
- razviti samopoštovanje i samopouzdanje te razviti i održati pozitivne, poštovanjem ispunjene odnose s različitim ljudima u raznolikim situacijama, uključujući posao, dom i širu zajednicu
- steći znanje i razumijevanje sigurnosnih i zaštitnih mjera i radnja u različitim situacijama te razviti vještine sigurnoga ponašanja i postupanja
- biti osposobljeni za prepoznavanje, procjenu i upravljanje rizicima i opasnostima u različitim situacijama
- pravovremeno, pribrano i osviješteno postupati u različitim kriznim situacijama, pružajući pomoć sebi i drugima te znajući kome se i kako obratiti za stručnu pomoć
- razviti odgovoran odnos prema očuvanju kvalitete okoliša i njegovih izvora i zaliha, zasnovan na razumijevanju utjecaja različitih čimbenika na promjene u okolišu ili njegovo uništavanje.

3. Učiti kako učiti

Svrha je razvoja kompetencije učiti kako učiti osposobiti učenike za učinkovitu organizaciju i upravljanje vlastitim učenjem te razviti pozitivan stav prema učenju. Kompetencija učiti kako učiti osnova je za cjeloživotno učenje i značajna za daljnji obrazovni i profesionalni razvoj učenika. Ona uključuje ove elemente: osposobljenost za organiziranje i praćenje usvajanja, obrade i vrjednovanja novoga znanja, vještina, sposobnosti i stavova te njihove primjene u različitim situacijama. Ona također uključuje znanje o strategijama i metodama učenja, osposobljavanje učenika za procjenjivanje i odabiranje strategija i metoda učenja koje mu najbolje odgovaraju, osposobljavanje učenika za preuzimanje odgovornosti za vlastito učenje te donošenje odluka o vlastitom obrazovnom putu.

Učenici će:

- razlikovati činjenice od mišljenja
- znati postavljati bitna i na problem usmjerena pitanja, tražiti, procijeniti pouzdanost i služiti se informacijama iz različitih izvora (rječnici, atlas, enciklopedije, internet i ostali mediji)
- steći vještine suradnje s drugima, znati raspravljati o temama i problemima s drugima i doći do zajedničkih rješenja
- steći znanja i vještine planiranja, organiziranja i upravljanja vlastitim učenjem, posebice vremenom posvećenom učenju
- znati odabrati određene tehnike i strategije učenja te procijeniti jesu li one dobre za učenike
- razviti pozitivan stav prema stjecanju novog znanja i prema učenju općenito
- biti osposobljeni za primjenu stečenoga znanja i vještina u različitim situacijama

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

- preuzeti odgovornost za vlastito učenje i uspjeh postignut učenjem.

4. Poduzetništvo

Osnovni cilj razvoja poduzetničke kompetencije učenika jest razvoj osobina ličnosti te znanja, vještina, sposobnosti i stavova potrebnih za djelovanje pojedinca kao uspješne poduzetne osobe. Poduzetnička kompetencija uključuje razvoj učenika kao poduzetnih, kreativnih i samostalnih osoba spremnih na prihvaćanje promjena i preuzimanje rizika, kao pojedinaca s razvijenim socijalnim i komunikacijskim sposobnostima i temeljnim znanjima iz područja gospodarstva i vođenja poslova, te područja obrta.

U tu svrhu surađujemo s uspješnim tvrtkama i poduzećima Varaždinske te Koprivničko-križevačke županije. Stručnjaci iz proizvodnje dolaze učenicima opisati i približiti proizvodne procese uz naglasak na potrebna znanja i profil stručnjaka koji su uključeni.

Učenici će:

- biti osposobljeni za postavljanje, vrjednovanje i ostvarivanje osobnih ciljeva
- znati planirati svoj rad i ostvarivati planove
- razviti inicijativnost, ustrajnost u aktivnostima, posebno u učenju
- biti osposobljeni za prilagođavanje novim situacijama, idejama i tehnologijama
- razviti stvaralački pristup prema izazovima i promjenama, stresovima i sukobima te natjecanju
- razviti vještine vrjednovanja drugih i samovrjednovanja te kritičkoga odnosa prema
- vlastitomu uspjehu, odnosno neuspjehu
- razviti samostalnost, samopouzdanje i osobni integritet
- upoznati radni život i zanimanja u neposrednoj okolini i društvu
- steći temeljna znanja u području gospodarstva i vođenja poslova
- osvijestiti važnost i mogućnosti samozapošljavanja.

5. Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije

Informacijska i komunikacijska tehnologija ima mogućnosti najsuvremenijega dostupnoga nastavnoga pomagala i sredstva u svim odgojno-obrazovnim područjima. Mogućnostima multimedijjskih prikaza i pristupa računalnim mrežama, osobito internetu, omogućuje trenutačni pristup golemu i brzo rastućemu broju informacija iz cijeloga svijeta omogućujući ujedno i njihovo pretraživanje. Uz to, pridonosi razvoju učeničkih sposobnosti samostalnoga učenja i suradnje s drugima te njihovih komunikacijskih sposobnosti.

Učenici će:

- biti osposobljeni za prepoznavanje i izbor informacija potrebnih za određene situacije te vrjednovati odgovarajuće izvore informacija
- biti osposobljeni prikazati informacije na jasan, logičan, sažet i precizan način
- razložno i učinkovito rabiti informacijsku i komunikacijsku tehnologiju za: traženje i prikupljanje podataka te njihovu pohranu, pretraživanje, obradbu i organizaciju
  - analizu i sintezu strukturiranih informacija

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

- istraživanje, modeliranje i simuliranje različitih procesa i pojava u prirodi i društvu
- rješavanje problema u različitim situacijama
- stvaranje i prikazivanje vlastitih ideja i materijala
- učinkovito samostalno učenje služeći se računalom kao medijem
- komunikaciju i suradnju s drugima
- razviti svijest o primjeni informacijske i komunikacijske tehnologije u društvu i njezinim posljedicama
- razviti kritičan i misaoni stav o pitanjima vezanima za valjanost i pouzdanost dostupnih informacija te o pravnim i etičkim načelima interaktivnoga korištenja tehnologijama informacijskoga društva.

6. Građanski odgoj i obrazovanje

Suvremene demokracije trebaju radne, obaviještene i odgovorne građane, odnosno državljane. Svrha je poučavanja međupredmetne teme Građanski odgoj i obrazovanje pridonijeti osposobljenosti učenika za aktivno i učinkovito obavljanje građanske uloge. Među značajnije elemente ove međupredmetne teme ubrajaju se znanja, vještine, sposobnosti i stavovi koji razvijaju demokratsku svijest učenika i potiču ih na aktivno i učinkovito sudjelovanje u razvoju demokratskih odnosa u školi, lokalnoj zajednici i društvu, pridonose razvoju vlastitoga identiteta, boljemu upoznavanju i poštovanju drugih te senzibiliziraju i osvješćuju učenike za rješavanje globalnih problema na načelima demokracije, posebice pravednosti i mirotvorstva.

Učenici će:

- steći znanja i razviti svijest o važnosti demokratskih načela, institucija i procesa u vlastitomu društvu, Europi i na globalnoj razini
- razviti pozitivan stav i zanimanje za stvaralačko i učinkovito sudjelovanje u životu škole i neposredne zajednice u kojoj žive
- razviti pozitivan stav i zanimanje za stvaralačko i učinkovito sudjelovanje u društvenomu životu kao odrasli građani
- razviti svijest o pravima, dužnostima i odgovornostima pojedinca, jednakopravnosti u društvu, poštovanju zakona, snošljivosti prema drugim narodima, kulturama i religijama te različitosti mišljenja
- biti osposobljeni za kritičko prosuđivanje društvenih pojava
- biti osposobljeni za uporabu i procjenu različitih izvora informiranja pri donošenju odluka i prihvaćanju obveza
- razviti interes za industriju, proizvodnju i prirodoslovne predmete.

IV. Odgojno-obrazovna područja općega obveznoga obrazovanja PVG-a

Interdisciplinarni pristup i međupredmetno povezivanje omogućuju cjelovit (holistički) pristup razvoju učeničkih kompetencija. Ovaj se trend očituje u sve izraženijem strukturiranju kurikuluma u šira odgojno-obrazovna područja te oblikovanju međupredmetnih tema.

Uvođenje odgojno-obrazovnih područja, tj. povezanih cjelina srodnih predmeta i međupredmetnih tematskih cjelina, omogućuje ne samo stjecanje novih kompetencija, nego i učinkovitije planiranje i bolju konceptualnu povezanost odgojno-obrazovnih sadržaja. Odgojno-obrazovna područja i međupredmetne teme također omogućuju učenicima da probleme o kojima uče sagledavaju s motrišta različitih disciplina odnosno predmeta.

NOK uključuje ova odgojno-obrazovna područja:

- jezično-komunikacijsko područje
- matematičko područje
- prirodoslovno područje
- tehničko i informatičko područje
- društveno-humanističko područje
- umjetničko područje
- tjelesno i zdravstveno područje.

U NOK-u učenička očekivana postignuća za svako odgojno-obrazovno područje određena su na razini odgojno-obrazovnih ciklusa, ali ne i na razini pojedinog razreda. Predmetni kurikulumi, odnosno njihovi ciljevi i očekivana učenička postignuća, bit će razrađeni za svaki razred, nakon izradbe Nacionalnoga okvirnoga kurikuluma. Određivanje učeničkih postignuća na razini područja i odgojno-obrazovnih ciklusa olakšava oblikovanje ciljeva i učeničkih postignuća u predmetnim kurikulumima i njihovu razradu po razredima. Određivanje učeničkih postignuća na razini područja i ciklusa također omogućuje racionalnije strukturiranje i usklađivanje predmetne strukture u svakom pojedinom kurikulumskom području.

Uza svako odgojno-obrazovno područje stoji:

- opis područja, u kojem su definirani svrha i važnost područja te njegov doprinos općim ciljevima, načelima i vrijednostima Nacionalnog okvirnog kurikuluma
- odgojno-obrazovni ciljevi područja, u kojima su postavljeni opći ciljevi odgoja i obrazovanja učenika u tom području
- **očekivana učenička postignuća, odnosno očekivani odgojno-obrazovni ishodi za svako područje i za svaki odgojno-obrazovni ciklus**

Predmetna struktura područja razrađena je po odgojno-obrazovnim ciklusima i razredima u zasebnom dokumentu.

1. Jezično-komunikacijsko područje

1.1. Opis područja

Osnovna je svrha jezično-komunikacijskoga područja omogućiti učenicima stjecanje znanja, razvoj vještina i sposobnosti te usvajanje vrijednosti i stavova povezanih s jezikom, komunikacijom i kulturom. To znači da će učenici steći jezična i komunikacijska znanja, sposobnosti i vještine na standardnomu hrvatskomu i drugim jezicima, razvijati čitateljske interese, literarne sposobnosti, potrebu za sadržajima medijske kulture te sposobnost kritičkoga pristupa različitim medijima i njihovim sadržajima.

U okviru jezično-komunikacijskoga područja poučavaju se i uče hrvatski kao materinski jezik, hrvatski kao drugi jezik, hrvatski kao strani jezik, jezici nacionalnih manjina, moderni strani jezici, klasični strani jezici, hrvatski znakovni jezik i ostali jezici osoba s posebnim potrebama.

Jezik kao sredstvo izražavanja podloga je svim ostalim područjima i predmetima tijekom odgoja i obrazovanja, često jedini oblik kojim se učenicima posreduje sadržaj nastavnoga predmeta te izravno utječe na uspjeh u njihovu ovladavanju. U područjima jezično-komunikacijskoga područja jezik je istovremeno i sadržaj i sredstvo učenja i poučavanja. Ovladanost jezikom (poglavito materinskim, ali i drugim i stranim) temelj je za učenje tijekom cijeloga života.

Kao sredstvo izražavanja i sporazumijevanja jezik je osnova za intelektualni, moralni, emocionalni, duhovni, društveni, estetski, kulturni i tjelesni razvoj pojedinca te njegovo snalaženje i napredovanje u osobnom životu i široj zajednici te odgovorno djelovanje u društvu i prirodi. Jezikom se izražava kulturno nasljeđe i prenosi kultura življenja, što uključuje i vrijednosti, norme i običaje pojedine zajednice.

Potrebno je osvijestiti važnost poznavanja hrvatskoga jezika i znanja o njemu kao općega kulturnoga dobra. Treba razvijati poštovanje prema jeziku hrvatskoga naroda, njegovoj književnosti i kulturi te skrbiti o njima jer se tako doprinosi razvoju nacionalnoga identiteta.

Za govornike ostalih materinskih jezika važno je to isto osvijestiti za njihov jezik te osvijestiti nužnost poštivanja hrvatskoga kao službenoga i državnoga jezika u Republici Hrvatskoj i ovladavanja njime. Također je bitno kod hrvatskih građana razvijati poštovanje prema jezicima, književnostima i kulturama pripadnika svih naroda koji žive u Republici Hrvatskoj i Europi.

Materinski jezik osnova je za ovladavanje drugim jezicima. Poučavanjem, učenjem i usvajanjem klasičnih i modernih stranih jezika i upoznavanjem njihovih kultura širi se slika svijeta u skladu s općim kulturnim i civilizacijskim vrijednostima. Stjecanjem višejezične i međukulturne kompetencije razvija se svijest pojedinca o

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

potrebi ovladavanja drugim jezicima i upoznavanja njihovih kultura te potiče poštivanje različitosti i snošljivost.

1.2. Odgojno-obrazovni ciljevi područja

Učenici će:

- naučiti jezikom izraziti vlastite misli, osjećaje, ideje, stavove i prikladno jezično reagirati u međudjelovanju sa sugovornicima u različitim situacijama razvijajući (samo)poštovanje
- steći potrebne razine slušanja, govorenja, čitanja i pisanja ključne za učenje, rad i život, tj. razviti sposobnost komunikacije u različitim situacijama
- razumjeti kako jezik djeluje i ovladati potrebnim jezikoslovnim pojmovima, tekstnim vrstama i stilovima
- razviti razumijevanje, zanimanje, poštovanje i skrb za vlastiti jezik, kulturu i književnost, te za kulture, književnosti i jezike drugih naroda u Hrvatskoj, Europi i svijetu
- razvijati vlastito jezično stvaralaštvo i istraživačku radoznalost propitivanjem, razumijevanjem i rješavanjem problema stječući time samopouzdanje te zadovoljstvo radom i postignutim uspjehom
- razumjeti različite medijske jezike te ih uspješno rabiti u učenju i komunikaciji, posebno informacijsko-komunikacijsku tehnologiju
- znati pronalaziti različite izvore informacija i koristiti se njima, procjenjivati njihovu
- pouzdanost i korisnost za proučavanje određene teme, prepoznavati njihov kontekst i autorovu namjeru
- osvijestiti povezanost unutar jezično-komunikacijskoga područja i ostalih odgojno-obrazovnih područja stječući temelje za cjeloživotno učenje.

2. Matematičko područje

1.1. Opis područja

U društvu utemeljenom na informacijama i tehnologiji potrebno je kritički misliti o složenim temama, tumačiti dostupne informacije, analizirati nove situacije i prilagoditi im se, donositi utemeljene odluke u svakodnevnom životu, rješavati različite probleme, učinkovito primjenjivati tehnologiju te razmjenjivati ideje i mišljenja. Budući da matematika izučava kvantitativne odnose, strukturu, oblike i prostor, pravilnosti i zakonitosti, analizira slučajne pojave, promatra i opisuje promjene u različitim kontekstima te daje precizan simbolički jezik i sustav za opisivanje, prikazivanje, analizu, propitivanje, tumačenje i posredovanje ideja, matematičko obrazovanje učenicima omogućuje stjecanje znanja, vještina, sposobnosti, načina mišljenja i stavova nužnih za uspješno i korisno sudjelovanje u takvu društvu. Poučavanje i učenje matematike uključuje stjecanje znanja, vještina i sposobnosti računanja, procjenjivanja te logičkoga i prostornoga mišljenja. Matematički pristup problemima obuhvaća odabir i pravilnu primjenu osnovnih matematičkih vještina, otkrivanje pravilnosti u oblicima i brojevima, izradbu modela, tumačenje podataka te prepoznavanje i razmjenjivanje s njima povezanih ideja. Rješavanje matematičkih problema zahtijeva kreativnost i

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

sustavan pristup, što igra glavnu ulogu u izumima (inovacijama) te znanstvenim i tehničkim otkrićima. Matematičko obrazovanje učenicima omogućuje postavljanje i rješavanje matematičkih problema, potičući ih pritom na istraživanje, sustavnost, kreativnost, korištenje informacijama iz različitih izvora, samostalnost i ustrajnost. Svi učenici mogu i trebaju iskusiti uspjeh u

matematičkim aktivnostima. Učeći matematiku, steći će samopouzdanje i sigurnost u upotrebi brojeva i razviti vještine mjerenja, konstruiranja i prostornoga zora. Naučit će prikupljati, organizirati i tumačiti podatke, upotrebljavati matematički jezik i prikaze, generalizirati iz uočenih pravilnosti i veza te apstraktno misliti. Postat će aktivni sudionici u procesu učenja i tako se osposobiti za cjeloživotno učenje.

Tijekom matematičkoga obrazovanja učenici će uvidjeti važnost matematike u svojim životima, steći uvid u povijesni razvoj ove znanosti te spoznati njezinu ulogu i važnost u društvu tijekom prošlosti, sadašnjosti i budućnosti. U nastavnomu će procesu nove matematičke koncepte, prikaze, vještine i procese povezivati s već poznatima, s kojima imaju iskustva i koje znaju rabiti. Baviti će se matematičkim problemima koji proizlaze iz svakodnevnih, stvarnih i smislenih situacija i time uspostaviti poveznice između matematike i svakodnevnoga života te drugih područja odgoja, obrazovanja i ljudske djelatnosti. Imat će prilike primijeniti matematiku u proširivanju i primjeni vlastitih znanja, vještina i sposobnosti. Primjerene matematičke aktivnosti i istraživanja izvodit će samostalno i skupno (suradnički), što će ih osposobiti za pristup problemima koji uključuju primjenu matematike u raznolikim kontekstima.

1.2. Odgojno-obrazovni ciljevi područja

Učenici će:

- usvojiti temeljna matematička znanja, vještine i procese te uspostaviti i razumjeti matematičke odnose i veze
- biti osposobljeni za rješavanje matematičkih problema i primjenu matematike u različitim kontekstima, uključujući i svijet rada
- razviti pozitivan odnos prema matematici, odgovornost za svoj uspjeh i napredak te svijest o svojim matematičkim postignućima
- prepoznati i razumjeti povijesnu i društvenu ulogu matematike u znanosti, kulturi, umjetnosti i tehnologiji te njezin potencijal za budućnost društva
- biti osposobljeni za apstraktno i prostorno mišljenje te logičko zaključivanje
- učinkovito komunicirati matematička znanja, ideje i rezultate služeći se različitim prikazima
- učinkovito primjenjivati tehnologiju
- steći čvrste temelje za cjeloživotno učenje i nastavak obrazovanja.

3. Prirodoslovno područje

1.1. Opis područja

Prirodoslovlje se osniva na spoznajama temeljnih prirodnih znanosti: fizike, kemije, biologije, geografije, geologije. One se razvijaju zahvaljujući čovjekovoj radoznalosti i njegovoj potrebi za odgovorima na pitanja o svom postanku, razvoju, ulozi i mjestu u prirodi i svemiru. Na taj je način prirodoslovlje je dio kulture svake ljudske zajednice. Ono istražuje i opisuje prirodu, svijet žive i nežive tvari, u rasponu od atomske jezgre, preko sustava sumjernih ljudi, do najudaljenijega djelića svemira.

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

Čovjek uočava osjetilima i instrumentima stalne mijene u prirodi, a prirodne znanosti istražuju zakonitosti, uzroke i sile koje upravljaju tim mijenama. Spoznaje temeljnih prirodnih znanosti izravno doprinose tehnološkomu napretku te osiguravaju održiv razvoj na Zemlji. U

prirodoslovnomu području sakupljena su stoljećima usvajana znanja koja čine temelj svih tehnologija kojima se čovjek danas koristi. Primjena tih znanja očituje se u medicini, prijevozu, komunikacijama, proizvodnji hrane i drugih dobrama, proizvodnji i prijenosu energije, istraživanju i uporabi prirodnih bogatstava, usklađivanju čovjekovih potreba s očuvanjem prirode, kulturi stanovanja, informiranju, umjetnosti, istraživanju postanka svemira. Znanja prikupljena u prirodoslovlju opća su svojina čovječanstva pa prirodoslovlje odlikuje demokratičnost i internacionalnost. Učenjem prirodoslovlja razvija se sustav vrijednosti koji učenike odgaja u smislu ravnopravnosti i odgovarajućega nagrađivanja za njihova postignuća.

Kako bi se prilagodili brzom razvoju znanosti i tehnike/tehnologije i odnosili se odgovorno prema prirodi, okolišu i zdravlju te doprinosili održivu razvoju, učenici trebaju steći temeljnu prirodoslovnu kompetenciju. Učenjem prirodoslovlja učenici razvijaju logičko, stvaralačko i kritičko mišljenje što doprinosi aktivnom ovladavanju okolnostima koje zahtijevaju znanje i stručnost. Učenici stječu temeljna znanja o prirodnim pojavama i sustavima: gibanjima i silama u dijelu prirode u kojemu čovjek živi, elektromagnetskim i termodinamičkim pojavama, relativističkim gibanjima i silama, odnosu tvari i energije, međudjelovanju osnovnih čestica, razvoju svemira na kozmološkoj razini te kvantiziranoj slici mikrosvijeta. Uočavaju važnost otkrića fizičara kao osnove za osmišljavanje i izvedbu suvremenih uređaja.

Učenici upoznaju svojstva tvari koje izgrađuju živi i neživi svijet i procese u kojima te tvari sudjeluju, materijale koji se iz prirode dobivaju jednostavnim postupcima, ali i one proizvedene u suvremenoj industriji. Otkrića kemičara i biologa, koja se osnivaju na oponašanju prirodnih procesa, pokreću nove tehnologije u proizvodnji hrane i lijekova te doprinose razvoju medicine.

Učenici se upoznaju sa strukturom i funkcioniranjem živih sustava. Polazeći od stanice kao osnovne jedinice živoga bića, otkrivaju se molekulski i submolekulski temelji života, tajne nasljeđivanja i procesi kojima se genetički zapis ostvaruje u nekom od raznolikih oblika života. Učenici uče o jedinkama i životnim zajednicama ekosustava te o prilagodbi živih bića uvjetima okoliša tijekom evolucije.

Učenici upoznaju geoprostor i njegove zakonitosti, stječu temeljna znanja o prirodnim pojavama i procesima na Zemlji, nastanku, izgledu i značenju ekološkoga i prostornoga sustava. Uče da je ekološki sustav rezultat međuzavisnosti čovjeka i prirode, a prostorni sustav rezultat procesa u regijama. Uče o međuodnosu prirodnih elemenata i društvenih pojava i procesa, o snalaženju u prostoru i predočavanju prostora, razumijevanju i vrjednovanju podataka o ekološkim i prostornim sustavima. Pripremaju se za aktivno i savjesno djelovanje u društvu te odgovoran odnos prema okolišu i prirodnim bogatstvima.

Nastava je prirodoslovlja problemski i istraživački usmjerena na prikladan (praktični) rad u laboratoriju i u prirodnoj sredini/okolini. Služi se različitim metodama i pristupima pružajući tako osnovu za studij i cjeloživotno učenje. Eksperimentalni pristup omogućuje višekратно ponavljanje i istraživanje pojava u prirodi, stoga je pokus neizostavan dio prirodoslovnoga odgoja i obrazovanja. Prirodoslovne znanosti imaju dva lica: empirijsko, koje se služi opažanjem i mjerenjem i racionalno, koje se služi logičkim razmišljanjem i matematičkim

zaključivanjem.

Prirodoslovni odgoj i obrazovanje ugrađuje se u kurikulum poštujući tri načela:

- suvremeno društvo zahtijeva dostupnost prirodoslovnoga odgoja i obrazovanja svima, bez obzira na spol, dob, kulturnu ili etničku pripadnost, sposobnosti, sklonosti i motivaciju za učenje. Svi učenici trebaju imati priliku za ostvarivanje prirodoslovne pismenosti na različitim razinama, a ostvarit će ju na raznolike načine, i na različitim razinama. Stoga treba omogućiti nastavne programe fizike, kemije, biologije i geografije od temeljne razine do naprednih programa.
- učenje prirodoslovnih znanosti rad je učenikâ, a ne rad na učenicima, što a to znači da zahtijeva tjelesnu i mentalnu aktivnost učenika. Učenici promatraju i opisuju pojave, postavljaju pitanja, usvajaju znanja, smišljaju objašnjenja na različite načine i prenose svoje ideje drugima. Učenici su uključeni u planiranje, postavljanje pretpostavaka, izvođenje pokusa, mjerenje, obradu podataka, rješavanje problema, zaključivanje, raspravu i kritičko prosuđivanje.
- prirodoslovni odgoj i obrazovanje izgrađuje znanstveni svjetonazor koji odražava intelektualnu i kulturnu tradiciju znanosti. Učenici se upoznaju sa znanstvenim pristupom, načinom istraživanja, pravilima dokazivanja, načinima oblikovanja pitanja i davanja objašnjenja. Osim stjecanja znanja i vještina te razvoja sposobnosti, učenjem prirodoslovnih znanosti izgrađuju se stavovi i odnos prema okolini.

1.2. Odgojno-obrazovni ciljevi područja

Glavni je cilj prirodoslovnoga odgoja i obrazovanja uspostaviti prirodoznanstveno opismenjeno društvo. Pojedinaac je prirodoznanstveno opismenjen ako razumije i usvoji potrebu cijeloživotnoga obrazovanja, ako usvoji znanstveni koncept, metode, postupke i načela u donošenju odluka te usmjeri znanje i vještine stečene obrazovanjem za stvaralačko rješavanje problema. Taj se cilj ostvaruje postupno, na pojedinim razinama odgoja i obrazovanja, sukladno dobi učenika.

Usvajanjem ciljeva područja učenici će:

- usvojiti znanja o bitnim pojavama i procesima u prirodi
- steći osnovnu pismenost i usvojiti jezik prirodoslovlja te razumjeti bitne koncepte općega znanja o prirodi i ulogu toga znanja u razvoju tehnike/tehnologije i doprinosu boljemu življenju
- uočiti važnost postignuća prirodnih znanosti u povijesnom kontekstu razvitka civilizacije
- znati naći pouzdane podatke iz različitih izvora te uočiti njihovu važnost u usvajanju znanja
- razumjeti važnost pokusa u laboratoriju i prirodnoj sredini/okolini te neophodnost terenske nastave uz razvoj vještine snalaženja (orijentacije) u prirodi, naučiti upotrebljavati mjerne instrumente te opisati i pažljivo izvesti jednostavne pokuse
- uočiti varijable pri proučavanju dane prirodne pojave te istražiti njihovu međuzavisnost
- naučiti raspravljati o pokusima, analizirati, vrjednovati i tumačiti prikupljene podatke, znati prikazati rezultate opažanja i mjerenja grafikonom, tablicom, matematičkim izrazom, tematskom kartom
- razviti kartografsku pismenost, koristiti se informacijskom tehnologijom u prikupljanju, obradi i prikazivanju podataka

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

- opisivati prirodne pojave pomoću osnovnih koncepata prirodoslovlja, koristiti se modelima u objašnjenju prirodnih pojava
- uočavati i vrjednovati ograničenja primijenjenih metoda, vještina, modela, teorija
- znati postavljati pitanja i tražiti odgovore, samostalno rješavati probleme i surađivati u timskom radu
- usvojiti znanja potrebna za očuvanje prirode, odgovorno se odnositi prema uporabi prirodnih bogatstava uz održivi razvoj, čuvajući prirodnu ravnotežu i biološku raznolikost
- usvojiti međunarodni sustav fizičkih veličina i pripadajućih mjernih jedinica
- znanstvena postignuća staviti u povijesni okvir
- uočiti temeljne sile i gibanja u prirodi, izvore, pretvorbe i prijenos energije,
- elektromagnetske i valne pojave, upoznati građu atoma i atomske jezgre
- upoznati svojstva i strukturu tvari te promjene tvari u kemijskim procesima
- upoznati životni ciklus živih bića i njihov evolucijski razvoj, građu tijela, ulogu organa, građu žive stanice, važnost gena i njihovu ulogu u nasljeđivanju
- razviti sposobnost tumačenja prirodno-geografskih pojava i procesa na Zemlji, na lokalnoj i globalnoj razini.

4. Tehničko i informatičko područje

1.1. Opis područja

Tehnika (grč. tehne – umjetnost, umijeće, spretnost, vještina) postoji od vremena kada su ljudi načinili prve kamene oštrice, zapalili vatru i naoštrenim štapom izrovali zemlju kako bi posadili sjemenke, a danas se razvila do neslućenih razmjera. Zrakoplovi, vlakovi i automobili prenose ljude i terete velikom brzinom, od mjesta do mjesta. Telefoni, televizija i računalne mreže pomažu ljudima u međusobnoj komunikaciji diljem svijeta, rakete prodiru u svemirske prostore, a različite sonde u najveće morske dubine. Lijekovi i medicinski uređaji omogućuju ljudima dulji i zdraviji život. Pod nazivom tehnika podrazumijeva se sveukupnost oruđa, naprava, sustava i postupaka koji je stvorio čovjek kako bi prirodno okruženje prilagodio svojim potrebama.

Kao što prirodne znanosti izučavaju prirodu otkrivajući zakonitosti u njoj i opisujući njezine fenomene, tako tehničke znanosti na temelju tih fenomena stvaraju principe po kojima se mogu stvarati proizvodi, usluge i sustavi za zadovoljenje određenih ljudskih potreba. Izumi (inovacije) i stvaralački pronalasci u temeljima su tehničkoga razvoja i napretka. Pojam izuma (inovacije) podrazumijeva raspon od svakodnevnih malih pomaka u unaprjeđenju i obnavljanju postojećih proizvoda i usluga do korjenitih promjena kojima se stvaraju novi proizvodi i usluge ili generičkih promjena, kojima se stvaraju nove industrijske grane.

Novi proizvodi i usluge često se unaprjeđuju ili izumljuju stvaralačkim slaganjem i spajanjem prethodno razrađenih principa.

Tehnika se dijeli na područja koja možemo nazvati tehnologijama. Naziv tehnologija ima višestruko značenje, počevši od naziva kakva postupka ili procesa (proizvodnoga, poslovnoga, obrazovnoga, medicinskoga), preko naziva koje

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

tehničke grane (kemijska tehnologija, strojarska tehnologija, građevinska tehnologija, medicinska tehnologija, informacijska i komunikacijska tehnologija), čak do naziva koji se rabi za pojam tehnika. Isto tako, pojam tehnika često se koristi za označavanje tehničke tvorevine (alata, uređaja, stroja), a pojam tehnologija označava procese kakve izradbe, tako da značenja tih naziva trebamo zaključiti iz konteksta.

Posebno važno mjesto danas ima informacijska i komunikacijska tehnologija pa je ona u ovom obrazovnom području dobila istaknuto mjesto u nazivu područja. Ona ima i alternativni naziv: tehnologija informacijskoga društva. Naziv informatika (od franc. information – informacija i technique - tehnika) obuhvaća teme iz područja informacijskih znanosti i područja računarstva. Informatika se, bez izuzetka, primjenjuje u svim područjima ljudske djelatnosti, zbog toga je u europskomu kompetencijskomu okviru ovladavanje njome svrstano u jednu od osam ključnih kompetencija, tzv. digitalne kompetencije.

Tehničko i informatičko područje učenicima omogućuje stjecanje znanja, razvoj vještina rada i umijeća uporabe tehničkih proizvoda u svakodnevnom životu, radu i učenju te razvija spoznaje o gospodarskim i etičkim vrijednostima ljudskoga rada. U tom području učenici stječu i temeljna znanja o tehnologijama informacijskoga društva. Kako bi postali uspješni pojedinci, prilagodljivi brzim promjenama u društvu, znanosti i tehnologiji, učenici trebaju steći znanja o tehnici i informacijskoj i komunikacijskoj tehnologiji te razviti vještine i sposobnosti njene uporabe u različitim okolnostima te razvijati svijest o njezinim mogućnostima, ograničenjima, prednostima i nedostacima.

Zbog toga je za razvoj svakoga pojedinca nužno: poznavati i razumjeti tehniku, tehnologiju i informatiku; razviti svijest o proizvodnji kao uvjetu opstanka i održiva razvoja; posjedovati osnovna znanja, vještine rukovanja i upravljanja tehničkim napravama i sustavima te znanja potrebna za izbor odgovarajućih materijala, sredstava i metoda rada; razviti vještine uporabe različitih tehničkih naprava; posjedovati osnovna znanja i vještine uporabe informacijske i komunikacijske tehnologije; usvojiti kompetenciju dizajniranja i procjene estetske vrijednosti različitih materijalnih proizvoda i usluga.

Učenici će, također, usvojiti znanja o načelima djelovanja tehničkih sustava. Bitno je da tehniku shvate kao skup znanja i procesa kojima se stvaraju nove (materijalne i nematerijalne) vrijednosti, zasnovane na poznavanju prirodoslovlja te poštivanju društvenih, ekoloških, estetskih i etičkih vidova. Pritom je važno razumjeti pojam inženjerstva kao procesa stvaranja proizvoda ili usluga te shvatiti da se određeni problem može riješiti na više načina koje treba vrjednovati u odnosu na zadane uvjete, imajući na umu da ne postoje idealna nego optimalna rješenja.

Samostalnim radom učenici će steći spoznaje o osnovama tehničkoga stvaralaštva. S obzirom da se složeniji problemi rješavaju skupnim radom te da podjelom rada, sposobnosti i vještine pojedinaca dolaze do izražaja pa se tako razvija sposobnost suradničkoga rada učenika, odnosno rada u skupinama. Dobro osmišljeni inženjerski projekti izvođenjem praktičnoga rada omogućuju stjecanje znanja, vještina i stavova potrebnih za sudjelovanje u pronalazačkomu (inovativnom) i natjecateljskomu (konkurentnomu) poduzetništvu te za

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

razvoj kompetencije učiti kako učiti.

Učenje i poučavanje iz područja informacijske i komunikacijske tehnologije učenicima će omogućiti razvoj vještina djelotvorne uporabe računala i korisničkih programa, stjecanje temeljnih znanja o osnovnim načelima i idejama na kojima su sazdana računala i ostale naprave, sustavi i infrastruktura informacijskoga društva te razvijanje vještina i sposobnosti primjene informacijske i komunikacijske tehnologije pri rješavanju problema u različitim područjima primjene, što se produbljuje međupredmetnim temama.

Danas postoje mnogi računalom upravljani uređaji, postrojenja i proizvodni postupci. Interdisciplinarnom suradnjom stručnjaka različitih tehničkih i umjetničkih područja sa stručnjacima područja informatike i računarstva mogu se ostvariti novi proizvodi i usluge. Učenici će u okviru ovoga područja steći osnovna saznanja o tim mogućnostima kako bi u budućnosti mogli poboljšati kakvoću života u svojoj užoj i široj zajednici.

1.2. Odgojno-obrazovni ciljevi područja

Učenici će:

- spoznati ulogu i utjecaj tehnike na promjene u suvremenom svijetu
- spoznati tehniku kao plod stoljetnih stvaralačkih čovjekovih sposobnosti te njezinu ulogu i utjecaj na promjene u suvremenom svijetu
- spoznati ulogu koju imaju prirodoslovlje i matematika pri stvaranju i uporabi tehničkih proizvoda i usluga
- usvojiti znanja i razviti motoričke vještine, umijeća, sposobnosti te samopouzdanje u rukovanju različitim priborom, alatima, uređajima i strojevima koji služe za izradbu proizvoda i usluga kod kuće, na radnom mjestu i u širem okružju
- biti osposobljeni za uporabu računala, informacijske i komunikacijske tehnologije u učenju, radu i svakodnevnom životu
- razviti algoritamski način razmišljanja, steći vještine i sposobnosti primjene računala pri rješavanju problema u različitim područjima primjene
- razviti sposobnosti tehničkoga i informatičkoga sporazumijevanja te uporabe tehničke i informatičke dokumentacije
- usvojiti znanja, vještine i stavove potrebne za donošenje razumnih odluka koje se odnose na rad i proizvodnju, okoliš, održivi razvoj uz poštivanje sigurnosnih, etičkih, gospodarskih, ekoloških i kulturnih načela
- razviti kritičnost i kompetencije za estetsko vrjednovanje i dizajn proizvoda i usluga
- postati dobro obaviješteni potrošači koji će moći ocijeniti tehnička svojstva proizvoda i usluga
- biti osposobljeni za pravilan i sretan izbor nastavka školovanja i zanimanja.

5. Društveno-humanističko područje

1.1. Opis područja

Svrha je društveno-humanističkoga područja pridonijeti razvoju učenika kao samostalnih i odgovornih osoba, pojedinaca i građana koji će biti sposobni razumjeti i kritički promišljati položaj i ulogu čovjeka u suvremenom svijetu te zauzeto sudjelovati u društvenomu, kulturnomu, gospodarskomu i političkomu

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

razvoju vlastitoga društva, s posebnom odgovornošću za njegov demokratski razvoj.

U okviru društveno-humanističkoga područja učenici se bave osobnim, društvenim, gospodarskim, političkim, kulturnim, religijskim i etičko-moralnim pitanjima čovjekova života i društva u različitim vremenima i na različitim prostorima.

U društveno-humanističkomu području učenici se upoznaju sa sadržajima koji pridonose razumijevanju uvjeta života i rada u prošlosti i sadašnjosti kako bi se osposobili za život i rad u budućnosti. Uče o ljudima, odnosima među njima, odnosu ljudi prema svijetu koji ih okružuje, o kulturnomu razvoju čovjeka i društva. Proučavaju i vrjednuju prošle i sadašnje događaje, razmatraju pitanja vezana za postizanje pravednih i mirotvornih međuljudskih odnosa, društvenih odnosa, međunarodnoga poretka i socijalno-gospodarske sigurnosti. Razmatraju pitanja o društvenim sustavima, društvenim strukturama, gospodarskim i političkim poredcima, europskim integracijama i globalizacijskim procesima.

Odgajaju se za vrjednovanje i čuvanje prirodne, materijalne, duhovne, povijesne i kulturne baštine Republike Hrvatske i nacionalnoga identiteta te vrjednovanje i čuvanje europske i svjetske kulturne baštine. Upoznaju etičko-moralne vrijednosti, vjerske i kulturne tradicije i vrijednosne sustave, osobito kršćanstvo, ali i druge religije te nereligijske svjetonazore – sve što tvori civilizacijski i etički temelj Europe.

Proučavaju zakonitosti u prostornim odnosima, prostorna ustrojstva i osposobljuju se za čuvanje i unaprjeđivanje okoliša. Bave se pitanjima identiteta, spolnosti, očuvanja i unapređivanja vlastitoga zdravlja i zajedničkoga života u školi, obitelji i društvu. Proučavaju pitanja različitosti i jednakopravnosti pojedinaca, spolova, kultura, rasa, vjera, siromašnih i bogatih.

Znanje, sposobnosti i vrijednosti stečene unutar društveno-humanističkoga područja predstavljaju temelj za učenikov odgovoran odnos prema samome sebi, prema drugima i prema svemu što ga okružuje. Ta znanja, sposobnosti i vrijednosti pomažu u oblikovanju vlastitoga identiteta u vremenu velikih promjena i pluralizma, u razumijevanju i poštivanju drugih i drugačijih te za djelatno i odgovorno sudjelovanje u društvenomu životu.

1.2. Odgojno-obrazovni ciljevi područja

Učenici će:

- usvojiti znanja o društvenim odnosima i pojavama, o društvenim i prostornim strukturama i kontekstu u prošlosti i sadašnjosti te promišljati o njihovu značenju za budućnost
- upoznati i znati objasniti svoj odnos prema drugima, odnose među ljudima, odnose ljudi prema svijetu koji ih okružuje, društveni, kulturni, gospodarski i politički razvoj čovjeka i društva
- razviti sposobnost tumačenja društveno-geografskih pojava i procesa na mjesnoj, pokrajinskoj, nacionalnoj i svjetskoj razini
- steći znanja i sposobnost kritičkoga prosuđivanja o razvoju hrvatskoga društva i njegova položaja u kontekstu europskih integracija i globalizacijskih procesa

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

- razviti valjan odnos prema radu te usvojiti znanja, vještine, sposobnosti i vrijednosti koje omogućuju preuzimanje uloga i odgovornosti u osobnom, obiteljskomu i javnomu djelovanju, posebice u zalaganju za demokratski razvoj društva
- razviti kritičko promišljanje vlastitoga djelovanja u društvu te steći znanja, vještine, sposobnosti i stavove koji pogoduju razvoju poduzetnosti i stvaralaštva
- razviti samopouzdanje i sigurnost u osobne sposobnosti i identitet te razviti sposobnost uravnoteženoga odnosa prema vlastitomu i zajedničkomu dobru
- upoznati temeljne životne i religijsko-etičke poglede i razumjeti njihovu zavisnost o vremenu i kulturi te moći izraziti, objasniti i razvijati svoje stavove u skladu s vlastitim vjerskim, etičko-moralnim i kulturnim identitetom
- razviti komunikacijske, organizacijske i socijalne vještine, usvojiti međukulturne kompetencije koje omogućuju razumijevanje i prihvaćanje drugoga i drukčijega bez obzira na spol, kulturnu, socijalnu, rasnu, religijsku, nacionalnu i etničku pripadnost
- razviti sposobnost za prepoznavanje problema i pitanja na koja treba pronaći odgovor, za planiranje i provođenje istraživanja, oblikovanje obrazloženih zaključaka te iznošenje ishoda svojega rada na različite načine, u različite svrhe i za različitu publiku
- razviti valjan stav i umijeće učenja iz svih raspoloživih izvora, pripravnost za cjeloživotno učenje te preuzeti odgovornost za vlastito učenje i profesionalni razvoj.

6. Umjetničko područje

1.1. Opis područja

Svrha je umjetničkoga područja osposobiti učenike za razumijevanje umjetnosti i za aktivan odgovor na umjetnosti svojim sudjelovanjem, zatim za učenje različitih umjetničkih sadržaja i razumijevanje sebe i svijeta pomoću umjetničkih djela i medija te za izražavanje osjećaja, iskustava, ideja i stavova umjetničkim aktivnostima i stvaralaštvom.

Umjetničko odgojno-obrazovno područje čine Vizualne umjetnosti i dizajn, Glazbena kultura i umjetnost, Filmska i medijska kultura i umjetnost, Dramska kultura i umjetnost te Umjetnost pokreta i plesa.

Umjetnosti doprinose osobnomu doživljaju i razumijevanju svijeta, oblikuju uvjerenja, stavove i svjetonazore, pokreću osjećajnost, pojačavaju ranija iskustva, razvijaju kritičku svijest i omogućuju viziju drugačijega svijeta.

Umjetnostima se potiče propitivanje, istraživanje, pročišćavanje, povezivanje i izražavanje ideja, osjećaja i iskustava u likovnomu djelu ili uratku, glazbi, filmskomu i medijskomu stvaralaštvu, govornomu i izričaju, gesti, pokretu i plesu.

Izražavanje putem kreativnog procesa pridonosi djetetovu cjelovitu razvoju: višestrukoj inteligenciji, kreativnomu i simboličkomu mišljenju, izražajnim i praktičnim oblikovnim sposobnostima te osobnosti. Također potiče samopouzdanje, ustrajnost, samodisciplinu, spontanost i želju za slobodnim

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

istraživanjem, razvija pozornost, koncentraciju, osjetljivost za mjeru i cikličnost te pospješuje sposobnost samoizražavanja i kritičkoga mišljenja.

Umjetnička djela i stvaralačke aktivnosti doprinose oblikovanju identiteta učenikâ, jačanju njihova integriteta i samopoštovanja te stvaranju kulturne i ekološke svijesti. Odgoj i obrazovanje za umjetnost i pomoću umjetnosti stvara kreativne pojedince koji aktivno sudjeluju u oblikovanju kulture svoje neposredne i šire okoline.

Umjetnosti u odgoju i obrazovanju doprinose umnomu, osjetilnomu, osjećajnomu, društvenomu, tjelesnomu, duhovnomu i kreativnomu razvoju učenikâ, omogućuju povezivanje učeničkih individualnih znanja, spoznaja i iskustava s drugim odgojno-obrazovnim područjima te njihovo integriranje u šire društvene i kulturne vrijednosne sustave i svjetonazore.

Učenjem pomoću umjetnosti, upoznavanjem i korištenjem različitih izvora podataka, umjetničkih jezika, tehnoloških postupaka, načina izražavanja i komunikacijskih tehnologija, stvaranjem vlastitih umjetničkih ostvaraja, sudjelovanjem u umjetničkim aktivnostima, odgovorom na umjetnička djela i stvaralaštvo te na umjetničke ostvaraje drugih učenika, učenike se osposobljava za istraživanje različitih komunikacijskih putova prema drugim sadržajima, ljudima i kulturama.

Odgoj pomoću umjetnosti i za umjetnost bitno pridonosi oblikovanju osobnih te društvenih i kulturnih uvjerenja i svjetonazora, stvaranju osobnoga i društvenoga, nacionalnoga i europskoga kulturnoga identiteta te stjecanju univerzalnih humanističkih vrjednota, poštivanju razlika među ljudima i kulturama, razvijanju empatije, suradnje, solidarnosti te osobne, društvene i kulturne odgovornosti.

Umjetničko područje senzibilizira učenike za kulturu i kulturna događanja u široj društvenoj zajednici, za razumijevanje i očuvanje kulturne baštine, kako one koju čine autorska umjetnička djela tako i one koju čine oblici tradicijske kulture i umjetnosti, za odgovoran odnos prema prirodi i njezinim bogatstvima te za kreativnost u svakodnevnomu životu. Ono je u međupovezanosti s ostalim odgojno-obrazovnim područjima, a stečena znanja i vještine te ovladavanje jezicima umjetnosti osposobljavaju učenike za učinkovitu svakodnevnu javnu, poslovnu i privatnu komunikaciju, za cjeloživotno učenje i za uspješno sudjelovanje na tržištu rada.

Umjetničko odgojno-obrazovno područje podijeljeno je u šest polja. Pet polja odnose se na zasebne vrste umjetničkoga izraza i učeničkoga stvaralaštva, dok je prvo polje sjedinjujuće i odnosi se na zajedničke, sukladne i nadopunjujuće odgojno-obrazovne djelatnosti u poljima obuhvaćenima ovim odgojno-obrazovnim područjem. Sukladno općim postignućima navedenima u prvomu polju te općim ciljevima odgojno-obrazovnoga područja učenička se postignuća u svim drugim poljima dalje razrađuju prema posebnostima umjetničkoga izraza na koji se odnose.

1.2. Odgojno-obrazovni ciljevi područja

Učenici će:

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

- razviti zanimanje, estetsko iskustvo i osjetljivost te kritičnost za vizualnu, glazbenu, filmsku, medijsku, govornu, dramsku i plesnu umjetnost i izražavanje
- usvojiti temeljna znanja i pozitivan odnos prema hrvatskoj kulturi i kulturama drugih naroda, prema kulturnoj i prirodnoj baštini te univerzalnim humanističkim vrijednostima
- upoznati i vrjednovati umjetnička djela različitih stilskih razdoblja
- uočiti zakonitost razvoja umjetničkoga izraza u međupovezanosti s razvojem
- povijesnoga slijeda, filozofske misli i znanosti
- steći osnove pismenosti u svim umjetničkim područjima
- razviti komunikacijske vještine putem umjetničkoga izraza
- izraziti i oblikovati ideje, osjećaje, doživljaje i iskustva u svim umjetničkim područjima i oblicima te pritom osjetiti zadovoljstvo stvaranja
- upoznati, rabiti i vrjednovati različite izvore podataka, medije, tehnološke postupke i načine izražavanja za oblikovanje i predstavljanje umjetničkih iskaza
- istraživati različite materijale, sredstva i sadržaje umjetničkoga izraza
- steći razumijevanje i osobnu odgovornost za stvaralački proces te moći kritički
- procijeniti vlastiti izraz i iskaz drugih
- razviti samopoštovanje, samopouzdanje i svijest o vlastitim sposobnostima te
- mogućnostima njihova razvoja stvaralačkim aktivnostima 154
- razviti opažanje pomoću više osjetila, koncentraciju, sklonosti, radoznalost,
- spontanost, samostalnost i društvene vještine te, na temelju toga, razvijati
- individualnost i samosvojnost i želju za cjeloživotnim učenjem
- razviti praktično-radne vještine i kulturu rada samostalnim i skupnim oblicima umjetničkih aktivnosti i učeničkoga stvaralaštva, što će moći primijeniti u svakodnevnomu životu
- razviti suradničke odnose i empatiju u zajedničkim aktivnostima i stvaralačkomu radu s vršnjacima, naročito onima s posebnim potrebama
- razviti pozitivan stav i skrb za estetiku i kulturu životne okoline te aktivno sudjelovati u kulturnomu životu zajednice.

7. Tjelesno i zdravstveno područje

1.1. Opis područja

Svrha tjelesnoga i zdravstvenoga područja jest usvajanje znanja, stjecanje vještina i navika te razvijanje pozitivnog stava prema tjelesnoj aktivnosti i zdravomu načinu življenja kako bi se omogućilo dosizanje najboljih tjelesnih i duševnih potencijala pojedinca.

Tjelesno i zdravstveno područje od temeljnoga je značaja za skladan razvoj psihosomatskih osobina učenika, za razvoj njihovih psihičkih osobina i motoričkih sposobnosti, za usavršavanje biotičkih motoričkih i socijalnih motoričkih znanja te za razvoj temeljnih kompetencija, a poglavito onih koje proizlaze iz potrebe primjerenoga i stalnoga prilagođavanja novim radnim i životnim okolnostima. Ono omogućava da učenici tijekom školovanja upoznaju svoje tijelo, njegovo funkcioniranje, mogućnosti i ograničenja, da razumiju važnost i nauče kako da tijekom cijeloga života održavaju i unaprjeđuju tjelesnu

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

spremnost i zdravlje, razumiju povezanost tjelesnoga, duševnoga i emocionalnog zdravlja, upoznaju načine usvajanja zdravih navika i izbjegavanja onih pogubnih po zdravlje te mogućnosti traženja pomoći u slučaju bolesti, poteškoća u učenju, poteškoća u osobnim i društvenim odnosima.

Ovakav pristup omogućit će da učenici tijekom svoga školovanja te u kasnijemu životu, lakše uče, lakše ostvaruju ravnopravne osobne i društvene veze i da, poštujući tuđe posebnosti, lakše razvijaju aktivan stav prema životu i vlastitu poduzetnost.

Znanja, sposobnosti, postignuća i vrijednosti stečene ovim područjem izravno utemeljuju i unaprjeđuju zdravlje učenika, omogućuju stvaranje pozitivne osobnosti, jačaju samopoštovanje i samopouzdanje te djeluju na kakvoću života u školi, obitelji i društvu.

Spoznaje i iskustva iz ovog područja omogućavaju učenicima oblikovanje odgovorna odnosa prema sebi, drugima i okruženju, pomažući prilagođavanju i savladavanju poteškoća tijekom razvoja i sazrijevanja.

Temeljni sadržaji odgajaju djecu i učenike promicanjem korektnog ponašanja i usvajanjem općeljudskih i sportskih vrijednosti. Upućuju na nenasilno rješavanje sukoba, razvijaju sposobnosti emocionalne samoregulacije - kontrolu agresivnosti. Značajni su za poticanje ustrajnosti i savladavanje straha, potiču razvoj pozitivnih osobina ličnosti i afirmacije učenika.

Razvijaju suradničko ponašanje, potiču pomaganje drugima i poštivanje dogovora te osposobljavaju za timsko djelovanje i potiču pravilnu komunikaciju.

1.2. Odgojno-obrazovni ciljevi područja

Učenici će:

- razumjeti razvoj i funkcioniranje vlastitoga tijela
- usavršiti kineziološka znanja i vještine, i znati ih primijeniti u sportskim i športsko-rekreativnim aktivnostima
- razviti svijest o važnosti tjelesnoga vježbanja za očuvanje i unaprjeđenje zdravlja
- znati pravilno procijeniti te odabrati tjelesnu aktivnost i prehranu, najbolje za očuvanje zdravlja i održavanje dobre tjelesne spremnosti te razumjeti utjecaj nepravilne prehrane na razvoj bolesti i poremećaja
- razumjeti pojmove i značajke nezdravih navika, rizičnih ponašanja i ovisnosti te znati kako one narušavaju zdravlje
- razumjeti tjelesne, duševne i emocionalne značajke razvoja kroz djetinjstvo i adolescenciju
- razumjeti značajke dobre komunikacije i njezina značenja u obiteljskomu, vršnjačkomu i društvenomu okruženju
- razviti samopoštovanje i samopouzdanje te razumjeti njihovo značenje za razvoj i odrastanje
- razumjeti pojmove spola i spolnosti te značaj odgovorna spolnoga ponašanja i jednakopravnosti spolova
- razumjeti značenje i osobitosti pojmova sprječavanja bolesti i promicanja zdravlja
- moći prepoznati različite oblike tjelesnoga i duševnoga nasilja i zlostavljanja te načine njihova sprječavanja.

V. Djeca i učenici s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

Prema Planu razvoja sustava odgoja i obrazovanja 2005. – 2010. i Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (2008.), među učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama, ubrajamo učenike s teškoćama različite pojavnosti i stupnja oštećenja te darovite. Radi se o raznorodnoj skupini djece i učenika za koje su nužne razlike u ciljevima, odnosno očekivanim postignućima, sadržajima i metodama učenja i poučavanja sukladno njihovim individualnim sposobnostima i posebnostima. Nacionalnim okvirnim kurikulumom osiguravaju se uvjeti za praćenje odgojno-obrazovnoga procesa i učenicima koji zbog bolesti ne mogu duže vrijeme pratiti nastavu.

Ovo uključuje prepoznavanje potreba i poznavanje osobina djece i učenika s teškoćama i darovite djece i učenika, poznavanje odgojno-obrazovnih metoda i oblika rada i njihovu stvarnu primjenu, pogotovo poznavanje izvedbe individualizirane i diferencirane (razlikovne) nastave i vrjednovanja uspješnosti, vodeći računa o mogućnostima svakog učenika, njegovim talentima i potrebi za uspjehom.

1. Djeca i učenici s teškoćama

Cilj je Kurikuluma PVG-a omogućiti učenicima stjecanje najviše razine znanja, sposobnosti i vještina u skladu s njihovim mogućnostima za samostalan i uspješan život, ispunjen učenjem, radom, samopoštovanjem i općim zadovoljstvom.

Uključujući (inkluzivno) obrazovanje temelji se na osiguranju uvjeta, koji u redovitom školskom sustavu, zajedno s vršnjacima, omogućuju djeci i učenicima s teškoćama stjecanje što više očekivanih postignuća. PVG postaje interaktivna zajednica koja uči i koja teži učenicima osigurati iskustvo uspješnosti i pripremu za svijet rada i život u odrasloj dobi.

Ovaj kurikulum uređuje i odgojno-obrazovnu ponudu djeci i učenicima čije mogućnosti dopuštaju praćenje posebnih programa koji se odnose na stjecanje znanja, razvijanje sposobnosti i vještina potrebnih za što neovisnije svakodnevno življenje i aktivno uključivanje u radnu okolinu i neposredno društveno okruženje.

Uključivanje u odgojno-obrazovni sustav

Djeca i učenici s teškoćama uključuju se u odgojno-obrazovni sustav uz odgovarajuće mjere potpore u različitom opsegu, a prema osobnim potrebama, što se uređuje pratećim podzakonskim aktima.

Učenici s teškoćama koji su uključeni u razredne odjele osnovnih i srednjih škola dobivaju cjelovitu i pojedincu primjerenu potporu koju izvodi sama Škola ili/i u suradnji sa službama potpore na razini lokalne i područne zajednice. Stručna služba Škole uz pomoć odgajatelja/nastavnika te drugih stručnjaka, prema potrebi, izrađuje individualizirani program i prati i usklađuje provođenje.

Individualizirani kurikulum utemeljen je na jezgrovnom i razlikovnom kurikulumu, a izrađuje se prema stručnoj procjeni potreba učenika, kako bi se pratio uspjeh u postizanju odgojno-obrazovnih ciljeva, i sačinjava se na temelju općega kurikulumu. Planiranje individualiziranoga kurikulumu počiva na realno postavljenim ciljevima, polazi od učenikovih sklonosti, od njegovih prepoznatih mogućnosti, a sadržava i podatke o potrebnim oblicima potpore, tijekom provođenja potpore te postignutim ishodima.

2. Talentirani i daroviti učenici

Nacionalni okvirni kurikulum osigurava talentiranoj i darovitoj djeci i učenicima prepoznavanje i razvoj njihovih mogućnosti. PVG u okviru svog odgojno-obrazovnog sustava izradila je mehanizme za otkrivanje talentiranih i darovitih učenika te im osigurava razvoj njihovih sposobnosti, usmjerava ih na zadovoljavanje posebnih spoznajnih, socijalnih, emocionalnih i tjelesnih potreba talentirane i darovite djece i učenika, uz stalno praćenje i vrjednovanje njihovih postignuća.

Iako među talentiranom i darovitom djecom i učenicima postoje znatne razlike, opisuje ih se kao one koji imaju veće spoznajne mogućnosti, razvijenu sposobnost bržega razumijevanja složenih ideja i pojmova, uče brže i s dubljim razumijevanjem od svojih vršnjaka, pokazuju veliku znatizelju za određeno područje, stvaralačke mogućnosti, domišljatost i sposobnost stvaranja velikoga broja ideja te sposobnost sagledavanja s različitih motrišta. Talentirana i darovita djeca učenici mogu imati teškoće koje ometaju prepoznavanje postojanja talenta ili darovitosti i razvoj mogućnosti. Teškoće mogu biti na motoričkom, osjetilnom, emocionalnom planu, odnosno u učenju i ponašanju. Nestalna su u radu, ne završavaju zadatke, u neprestanu su nemiru i slično. Doimaju se prosječnima i ispodprosječnima, postižu ishode ispod svojih mogućnosti. Ova djeca i učenici zahtijevaju posebno dijagnostičko ispitivanje i pažljivo osmišljenu potporu.

Za darovite učenike sačinjava se individualizirani kurikulum koji sadržajem i količinom odgovora potrebama pojedinca ili skupine. Kurikulum treba odražavati naprednu razinu mišljenja i rješavanja problema, što i jest svojstvo ovih učenika, dubinu i složenost sadržaja koji im pružaju odgovarajući izazov i težinu te priliku za stvaralačko izražavanje. Individualizirani kurikulum učeniku omogućuje i uključuje oblike potpore kojima se otklanjaju ili smanjuju prepreke za postizanje postavljenih ciljeva.

Način organizacije odgojno-obrazovnog rada i programa za darovite učenike

Škola osigurava učenicima uključenost u odgojno-obrazovni program u skladu s razinom i vrstom njihove darovitosti, dodatnu nastavu i druge oblike rada koji potiču njihove sposobnosti i stvaralaštvo. Oblikovanje individualiziranoga kurikulumu zahtijeva odgovarajuću prilagodbu, odnosno razlikovnost (diferencijaciju) sadržaja ili tema i vrijeme savladavanja sadržaja te tijekom poučavanja i oblika rada.

Razlikovnost

Programi u redovitoj nastavi

- obogaćenje
- proširenje
- ubrzanje (akceleracija)
- mentorstvo
- natjecanje

Programi izvan redovite nastave

- izvannastavne aktivnosti
- radionice
- ljetne i zimske škole
- klubovi, kampovi

Razlikovnost (diferencijacija) se odnosi na prilagodbu sadržaja učenja (ubrzanje, sažimanje, mijenjanje, reorganiziranje, prilagodljiv tempo rada, korištenje naprednijim i složenijim materijalima, konceptima i sl.); procesa učenja (intelektualno zahtjevniji problemski zadatci, pitanja otvorenoga tipa koja pokreću višu misaonu razinu – istraživanje, otkrivanje novoga, preispitivanje poznatoga, samostalno učenje te upute koje potiču ostvarenje viših razina mišljenja), proizvode učenja (npr. plakat, seminarski rad, predavanje drugim učenicima, problemski zadatci za druge učenike, mentorstvo darovitih učenika drugim učenicima) te okruže učenja (koje omogućuje slobodnu komunikaciju, potiče neovisnost, stvaralaštvo, inovativnost i slično).

Programi u redovitoj nastavi

Obogaćenje

Obogaćenje označava horizontalnu prilagodljivost unutar cijeloga kurikulumu. Ono označava vrstu učenja koje je izvan osnovnoga programa koji djeca uče, odnosno predstavlja dodatak općemu kurikulumu, ali ga ne mijenja. Može se ostvarivati sa skupinom djece i učenika koji rade zajedno na kakvu dodatnomu sadržaju unutar kurikulumu. Obogaćenje ne mora biti namijenjeno samo darovitima nego i ostalim učenicima u razredu.

Proširenje

Proširenje predstavlja vertikalnu prilagodljivost koja učeniku omogućuje brže napredovanje kurikulumom. Može sadržavati ubrzanje (akceleracija), kada učenici "preskaču" dijelove gradiva kako bi se brže kretali prema cilju. Također, sadržaje se općega kurikulumu može obogatiti tako da postanu složeniji, čime se učenika uvodi u dublje upoznavanje pojedinih sadržaja, uz napredovanje njemu svojstvenom brzinom.

Ubrzanje

Ubrzanje znači mogućnost prelaska u više razrede, i to tijekom iste školske godine. Ubrzanje može biti unutar samo jednog predmeta. Odluka o ranijemu uključivanju i prelasku u više razrede donosi se nakon pomne procjene o njegovu utjecaju na pojedinoga učenika, a kad je jednom provedeno, zahtijeva pažljivo praćenje kako ono utječe na učenika. Pri donošenju ove odluke osobito treba uzeti u obzir učenikovu dob, emocionalni i tjelesni razvoj, potporu roditelja, obrazovnu potporu i učenikovo zanimanje i motiviranost.

Mentorstvo

Mentori za pojedina područja stručnjaci su koji, osim prenošenja znanja i razvijanja vještina i sposobnosti, imaju ulogu voditelja, učitelja, uzora i prijatelja darovitog učenika. Daroviti mogu biti podložni teškoćama koje proizlaze iz nesklada intelektualnoga, društvenoga i emocionalnoga stupnja zrelosti pa im mentor, uz akademsku, pruža društvenu i emocionalnu podršku. Dakle, mentorstvo ima dvojaku ulogu: pomoć pri razvijanju talenta ili darovitosti i podupiranje suradnjom i suosjećanjem. Mentori mogu biti učitelji/nastavnici,

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

stručni suradnici, stariji učenici, volonteri te gostujući stručnjaci.

Natjecanje

Učenici se upućuju na različita natjecanja s područja koja ih zanimaju, čime im se pruža prilika za iskazivanje sposobnosti i talenata te njihovo vrjednovanje i samovrjednovanje. Smatra se da natjecanja mogu poslužiti za prepoznavanje talentirane i darovite djece i učenika te kao odgojno-obrazovna ponuda. Natjecanja mogu biti gradska i općinska, županijska, državna i međunarodna te pojedinačna i skupna.

Programi izvan redovite nastave

Programi izvan redovite nastave odnose se na različite izvannastavne aktivnosti, radionice, ljetne i zimske škole i klubove, u kojima djeca i učenici pohađaju programe prema svojim posebnim područjima talentiranosti, darovitosti i sklonosti.

Programi izvrsnosti

Programi izvrsnosti jesu odgojno-obrazovna podrška darovitima u razvijanju njihovih naglašenih sklonosti i mogućnosti. Ostvaruju se u suradnji škole sa znanstveno-istraživačkim ustanovama, s gospodarstvom, s istaknutim stručnjacima za pojedino područje te s različitim udrugama. Mogu se provoditi na lokalnoj, područnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini. Programe izvrsnosti prijavljuje škola sama ili u suradnji s drugim ustanovama ili stručnim osobama, a odobrava ih nadležno ministarstvo za obrazovanje, nakon postupka vrjednovanja. Programi se izvrsnosti ostvaruju seminarima, ljetnim i zimskim školama, kampovima za darovite, učeničke skupine, učenje putem interneta.

Kako bi se učinkovitije odgovaralo na potrebe darovitih, osim rada s djecom i učenicima, na trajnomu stručnomu razvoju u programima izvrsnosti radi se i s roditeljima, odgojiteljima i učiteljima, nastavnicima i stručnim suradnicima.

VI. Ocjenjivanje i vrjednovanje učeničkih postignuća

1. Što se vrjednuje i ocjenjuje

Vrjednovanje se temelji na cjelovitu (holističkom) pristupu praćenja i poticanja individualnoga razvoja svakoga djeteta i učenika, a odgojno-obrazovna ustanova, predškolska i školska, dužna je osigurati sustavno poučavanje učenikâ, poticanje i unaprjeđivanje njihova razvoja u skladu s njihovim sposobnostima i sklonostima, te sustavno praćenje njihova napredovanja. Pritom se očekuje pozitivna usmjerenost na djetetovu, odnosno učenikovu osobnost i postignuća. To znači da se nastoji uočiti i poticati ono u čemu dijete ili učenik ima mogućnost uspjeti, a izbjegavaju se one aktivnosti za koje je jasno da učenik u njima ne može postići kakav zadovoljavajući uspjeh. Ovo posebno vrijedi za opće obvezno obrazovanje koje treba temeljiti na pedagogiji uspjeha za sve te didaktičkomu ugovoru kao sredstvu za ostvarivanje takva pedagoškoga polazišta.

Školsko ocjenjivanje treba sadržavati kvalitativnu i kvantitativnu procjenu svih učenikovih postignuća i zalaganja: prosudbu vrijednosti učenikova usmenoga i pisanoga odgovora; procjenu učenikovih sposobnosti i mogućnosti za ulaganje napora; procjenu o učenikovu korištenju vlastitih mogućnosti i procjenu učenikova

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

zalaganja i rada na satu. U vrjednovanju se posebno treba posvetiti pozornost praćenju razvoja motoričkih sposobnosti i sazrijevanju u emocionalnom području.

Ocjenjivanje obuhvaća odgovornost i suradnju. Ocjenjivanje ponašanja usmjereno je procjenjivanju učenikova odnosa prema drugim osobama, prema okolišu i prema njegovu pridržavanju pravila. Predmetom praćenja i ocjenjivanja bit će i međupredmetne teme: poduzetništvo, učiti kako učiti, osobni i socijalni razvoj, primjena informacijsko-komunikacijske tehnologije, zaštita okoliša, sigurnost i zdravlje, odgoj i obrazovanje za građanstvo te kompetencije koje se stječu sudjelovanjem u različitim samostalnim, razrednim i školskim projektima. Važna je varijabla praćenja i ocjenjivanja i osposobljenost te učenikova motiviranost za cjeloživotno učenje.

Stalno praćenje učenikova rada i ocjenjivanje potiču učenika i pridonose razvoju radnih navika. Javnošću ocjene učenik ostvaruje svoja prava i razvija sposobnost samoocjenjivanja, a uspjeh pojedinca postaje potreba razreda.

2. Samovrjednovanje

Vrjednovanje učenikovih aktivnosti i uspjeha treba služiti osposobljavanju za samovrjednovanje radi razvijanja svijesti o vlastitim znanjima i stečenim kompetencijama te o važnosti stalnoga učenja. Istodobno, vrjednovanje učenikovih aktivnosti i rezultata treba pridonijeti stjecanju pozitivne slike o sebi te poticati učenike na planiranje svoga rada i samostalno donošenje odluka, što se postiže upućivanjem učenikâ na analizu i promišljanje o svomu učenju i učenju drugih radi osposobljenosti za vrjednovanje i samovrjednovanje.

Da bi razvili vještine samoocjenjivanja i samovrjednovanja, učenici moraju biti vođeni u provjeravanju procesa učenja te prilikom ocjenjivanja svojih znanja, vještina i sposobnosti u učenju i radu. To nalaže stalno učiteljevo obavještanje učenikâ o radu. Učenici moraju biti vođeni i poticani kako bi ocjenjivali svoje učenje i uspjeh na različite načine i tako razvijali sposobnosti samoocjenjivanja i samovrjednovanja.

3. Školske ocjene

Školske ocjene, bez obzira kako su iskazane, služe raspoznavanju (dijagnozi), predviđanju (prognozi) i poticanju (motivaciji). Formativnim ispitivanjem valja osigurati dodatni poticaj učenju i odrediti kakvoću i količinu znanja i drugih ishoda učenja, nadzirati i usmjeravati učenikovo napredovanje, završno ocijeniti i vrjednovati učinkovitost samog procesa i strategija učenja.

Praćenje i ocjenjivanje razlikovat će se u skladu sa shvaćanjem uloge ocjene u odnosu na učenikov razvoj. Razlikovanje razvojnih posebnosti u obrazovnim ciklusima zahtijeva i razlike u ulozi ocjene. U četvrtomu (prva dva razreda srednje škole) odgojno-obrazovnomu ciklusu bit će sve naglašenije brojčano ocjenjivanje, premda će usmeno praćenje i ocjenjivanje, kao svojevrsno tumačenje ocjene, i dalje imati važnost u razumijevanju ocjene, odnosno, vrjednovanju učenika.

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

Ljestvica školskih ocjena izriče se brojkama i riječima. Svakoj brojci pridružuje se jedna ili dvije riječi koje pobliže opisuju značenje brojke. Smisao pridruživanja pojedine ocjene kakvu rezultatu ili učenikovoj aktivnosti jest usklađenost s opisima pridruženima brojci (dovoljno – 2, dobro – 3, vrlo dobro – 4, izvrsno – 5).

Ono čime je ocjenjivač zadovoljan opisuje se riječju/ocjenom dobro. To znači da je ocjenjivač zadovoljan učenikovim postignućem, tj. da je učenik napravio ono što se očekivalo, odnosno uglavnom sve što je opisano u obrazovnomu standardu za nastavni predmet, modul ili određenu kompetenciju (socijalnu, učiti kako učiti i/ili drugu).

Tek ako kakav učenikov rad, odnosno ispitni rezultat nadmašuje očekivanja to se opisuje riječima/ocjenom vrlo dobro, što bi trebalo značiti da je ispitivač zadovoljan iznad svojih očekivanja, odnosno da učenikovo postignuće zahtijeva isticanje kvalitete rada i uložena napora. Takvi učenici na kraju polugodišta ili školske godine mogu dobiti i posebna pismena priznanja od razrednika ili školskih ravnatelja.

Ako se koji učenici posebno istaknu originalnošću i kvalitetom svojega rada, uložnim naporom i čime sličnim što se ističe u odnosu na ostale, to označavamo riječima/ocjenom izvrsno ili odlično. Takvih obično nema mnogo pa, prema tome, ni tu riječ/ocjenu ne bi trebalo odveć često dodjeljivati za postignute rezultate, odnosno ne bi ju se trebalo dijeliti veliku broju učenikâ jer se uz takvo pretjerivanje gubi smisao istinskoga značenja te ocjene.

Riječ dovoljan dodjeljuje se uz ocjenu 2, a to znači da se procjenjuje da učenik može i treba postići više, odnosno da se od njega očekuje bolji uspjeh i, k tomu, dodatni napor. To također znači da je učenik dostigao postignuće toliko da zadovoljava minimum što je svim učenicima poznat kao polazište za ocjenjivanje ili je to, pak, nekim učenicima najviše (maksimum) što mogu dosegnuti.

Zbog novih uloga koje će školske ocjene imati u pedagoškomu vođenju nastavnoga procesa tijekom obveznoga školovanja, treba izbjegavati prečesto dodjeljivanje najviših ocjena jer se gubi pedagoški i dokimološki smisao i uloga školskih ocjena.

Školske ocjene ne bi trebale biti jedini i glavni čimbenik pri određivanju učenikove budućnosti. To napose vrijedi za prijelaz iz osnovne u srednju školu jer je i srednjoškolsko obrazovanje dio obveznoga školovanja. To znači da svaki učenik ima pravo i obvezu prijeći iz osnovne u srednju školu. Zato stalno treba tražiti bolje i pedagoški osmišljenije načine stručnoga pripremanja i usmjeravanja učenikâ u donošenju odluka važnih za izbor zanimanja i osobnu budućnost (npr. vođenje učenikova portfolija, izbor nastavnih predmeta u kojima učenik postiže bolji uspjeh, različiti pojedinačni istraživački, umjetnički ili drugi radovi i slično).

Pri izradi predmetnih kurikuluma, modula ili definiranja određenih kompetencija važno je iskazati očekivana postignuća učenika s jasnim odrednicama na ljestvici školskih ocjena. Primjena takve metodologije izrade predmetnih kurikuluma bit će od pomoći učenicima i roditeljima/skrbnicima. Na taj će način učenici moći imati jasan uvid u svoja postignuća, moći će planirati svoj učenički angažman stalnom provjerom osobnoga napredovanja. Roditelji/skrbnici će također imati stalna saznanja o očekivanjima škole i vrijednostima svake ocjene.

4. Kako vrjednovati učenikov rad

Nastavnik u vrjednovanju učenikova rada i rezultata osmišljava vrijednosna načela (kriterije) i načine (strategiju) ocjenjivanja, uključuje sve učenike u procjenjivanje ako je to moguće te učenicima objašnjava vrijednosna načela (kriterije) ocjenjivanja. Učenici uvijek trebaju znati što se od njih očekuje.

Kao protutežu tradicionalnim ispitima, treba primjenjivati izvorne i vjerodostojne tehnike procjene i samoprocjene (primjerice: različite popise znanja, vještina, sposobnosti, upitnike, predstavljanja radova). Nakon rada na dugotrajnim istraživanjima ili skupnim projektima primjereno je skupno vrjednovanje.

S dokimološkoga i pedagoškoga stajališta potrebno je, i korisno, učiteljima i učenicima prirediti popise kompetencija za osobnu samoprocjenu i praćenje.

Kriteriji za prosudbu razine i dubine učeničkih postignuća razradit će se nakon određenja učeničkih postignuća po pojedinim odgojno-obrazovnim područjima, nastavnim predmetima i međupredmetnim temama.

5. Učenici s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

U suvremenoj školi polazi se od pretpostavke da svako dijete ima kakve posebne osobne razvojne potrebe. Također se, s velikom vjerojatnošću, može pretpostaviti da je svaki učenik talentiran ili darovit za što, odnosno da ima predispozicije za kakva područja ljudskog rada (stvaralačko pisanje, govorenje, pjevanje, oblikovanje, motoričke aktivnosti, praktični rad, ručni rad, gluma, upornost, istraživanje, socijalne vještine i slično).

Svaka uočena talentiranost ili darovitost zahtijeva pažljivo učiteljevo praćenje i stvaranje poticajnoga okruženja za razvoj onih osobina u kojima je dijete izrazito sposobno ili darovito te stvaranje pedagoških situacija u kojima će doći do izražaja puna potvrda tih osobina pojedinih učenikâ.

Pri organizaciji školskih natjecanja potrebno je paziti da razlike u znanju natjecatelja ne budu prevelike, tj. treba izbjegavati natjecanje u kojemu se unaprijed može pretpostaviti tko će biti najbolji, a tko nikako ne će dosegnuti zadovoljavajući uspjeh jer natjecanja pojedinaca neravnopravnih u znanju i mogućnostima mogu učenicima više štetiti negoli koristiti.

Ocjenjivanje se mora temeljiti na učenikovu razvoju i procesu učenja te s obzirom na polazišne točke i ciljeve. Prilikom ocjenjivanja mora postojati razumijevanje za prepreke u učenju nastale zbog učenikovih teškoća u učenju ili njegovih poremećaja.

Stoga, oni učenici koje su stručna povjerenstva prepoznala kao učenike s teškoćama i teškoćama u učenju, ne mogu biti ocijenjeni negativnom ocjenom, neovisno u kojoj su godini obveznoga školovanja. Njima se trebaju prilagođavati nastavni zadatci i aktivnosti kako bi se što više poticao njihov razvoj i napredak,

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

odnosno kako bi se potpuno uklonio bilo kakav loš utjecaj na njihov razvoj (stigmatiziranje, isticanje poteškoća, a zanemarivanje napretka i tomu slično).

Učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama vrjednuje se u procesu praćenja koji se odnosi na utvrđivanje stvarnoga psihofizičkoga stanja (s težištem na sposobnostima i mogućnostima), na uočavanje mogućnosti za razvoj kompenzacijskih vještina i sposobnosti u dijelu funkcija koje su potpuno ili djelomično izgubljene te na utvrđivanje teškoća i problema koji su trajni. To, nadalje, znači da se valja usmjeriti na spoznavanje i utvrđivanje sposobnosti i mogućnosti za učenje, usvajanje, svladavanje i stjecanje novih znanja, vještina i njihove primjenjivosti u svagdašnjem životu (razina intelektualnoga razvoja, glasovno-govorni razvoj i komunikacija, kvaliteta pozornosti i koncentracije, motivacija, volja, sklonosti, želje, širi vidovi socio-emocionalnoga razvoja).

Način praćenja i ocjenjivanja učeničkih postignuća uređuje se Pravilnikom o načinima, postupcima i elementima vrjednovanja učenika u srednjoj školi.

VII. Praćenje i vrjednovanje – državna matura i nacionalni ispiti

Unaprjeđivanje i osiguravanje kvalitete obrazovanja prvenstveni je razvojni cilj Republike Hrvatske. Razvoj sustava vanjskoga vrjednovanja i samovrjednovanje škola osigurava stalno praćenje učinkovitosti odgojno-obrazovnoga rada i rada škola.

1. Vanjsko vrjednovanje – državna matura i nacionalni ispiti

Vanjsko vrjednovanje podrazumijeva uključenost svih nositelja odgojno-obrazovnoga rada, te svih sudionika i korisnika odgoja i obrazovanja.

Kvalitetno provođenje Nacionalnoga okvirnoga kurikuluma ovisi o ujednačenoj i standardiziranoj osposobljenosti i obrazovanosti nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti u predškolskim ustanovama te osnovnim i srednjim školama, a koju osigurava kvalitetnije inicijalno obrazovanje na visokoškolskim ustanovama. Ovaj preduvjet osigurat će se uvođenjem licenciranja (mjerodavnosti) što podrazumijeva sustavan, redovit i stalan stručni razvoj odgojitelja, učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja.

Uvođenje državne mature kao oblika vanjskoga vrjednovanja obrazovanja jest stalni sustav vanjskoga praćenja ostvarivanja ciljeva odgoja i obrazovanja. Cilj državne mature jest da znanja, vještine, sposobnosti, stavovi i vrijednosti koje je učenik stekao tijekom školovanja, budu mjerljivi i usporedivi.

Državna matura, kao oblik vanjskoga vrjednovanja, predstavlja ispit jednak za sve učenike, provodi se u isto vrijeme i na isti način sa svim učenicima, a omogućuje dobivanje usporedivih pokazatelja znanja učenikâ na nacionalnoj razini.

Državna matura znači standardizirano mjerenje i vrjednovanje znanja i sposobnosti učenikâ nakon završetka četverogodišnjega srednjoškolskoga obrazovanja. Za učenike gimnazijskih programa ona je i završni ispit na kraju obrazovanja, a učenici četverogodišnjih strukovnih škola polažu ispite državne mature ako nastavljaju obrazovanje na visokim učilištima ili veleučilištima. Polaganje ispita državne mature regulirano je Pravilnikom o polaganju državne mature.

Uspješnost na državnoj maturi najobjektivniji je način prikazivanja učeničkih postignuća i učenicima i roditeljima, osnivaču škola te obrazovnoj politici.

Kao oblik praćenja učinkovitosti odgojno-obrazovnoga sustava u PVG-u, primjenjivat će se sustavna provedba nacionalnih ispita iz svih odgojno-obrazovnih područja, odnosno svih predmeta u svim razredima.

Način provedbe vanjskoga vrjednovanja i korištenje rezultatima vrjednovanja odgojno-obrazovnih ustanova određuje se posebnim pravilnikom.

2. Samovrjednovanje odgojno-obrazovnoga rada

Samovrjednovanje je proces trajnoga praćenja, analiziranja i procjenjivanja svoga rada, rada odgojno-obrazovne ustanove i svih čimbenika koji ju takvom sačinjavaju.

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

U početku uvođenja vanjskoga vrjednovanja u hrvatski obrazovni sustav, uspjesi na ispitima bili su jedan od stvarnih pokazatelja rada škole. Nadalje, uz ishode vanjskoga vrjednovanja, nositelji obrazovnoga sustava sagledavaju sve ostale sastavnice koji sačinjavaju pojedinu školu (od kakvoće nastave, školskoga ozračja i svih odnosa u školi preko materijalnih uvjeta i upravljanja do pedagoških standarda) te zajedničkim promišljanjem pronalaze najbolje smjernice za povećanje vrijednosti škole.

U svomu se radu služe svim podacima koje pruža sama škola, a po potrebi služe se i drugima (primjerice upitnicima) koji mogu pružiti dodatne obavijesti o različitim vidovima stanja škole.

Uloga je samovrjednovanja potaknuti otvorenu raspravu o kvaliteti odgoja i obrazovanja u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama sa svim njihovim nositeljima i korisnicima. Stručne i javne rasprave potrebne su zbog planiranja i osmišljavanja strategije za unaprjeđenje kvalitete rada predškolskih i školskih ustanova.

Vanjsko vrjednovanje i samovrjednovanje omogućit će jasan uvid u postojeće stanje te pružiti smjernice za uvođenje promjena u pojedine sastavnice nacionalnoga kurikuluma.

VIII. Školski kurikulum

1. Strategija razvoja

a. Razvoj nastavnika

- podizati stručnost nastavničkog kadra
- razvijati ili poboljšavati različite metode poučavanja kako bi nastava bila kreativnija (usavršavati kabinetsku nastavu, razvijati višestruke sposobnosti učenika, prilagođujući učenje svakome od njih, motivirati učenika da postane aktivni sudionik odgojno-obrazovnog procesa)
- njegovati i stvarati kvalitetne međuljudske odnose između učenika i nastavnika
- poticati stvaranje partnerstva s drugim školama u Hrvatskoj i drugim zemljama, posebno članicama EU, povezivanjem, usavršavanjem i razmjenom iskustava
- intenzivirati osobni angažman svih zaposlenih na javnoj prezentaciji kvalitete obrazovne usluge Gimnazije

b. Razvoj učenika

- razvijati obrazovne i kreativne potencijale učenika
- intenzivnije raditi na humanitarnim aktivnostima svih učenika Gimnazije
- razvijati svijest o nacionalnoj pripadnosti, očuvanju povijesno-kulturne baštine i nacionalnog identiteta
- osposobiti za život u multikulturalnom svijetu, poštivanje različitosti i aktivno i odgovorno sudjelovanje u demokratskom razvoju društva
- osposobiti učenike za cjeloživotno učenje

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

c. Razvoj materijalnih resursa

- dopunjavati fond knjižnice za potrebe učenika i nastavnika Gimnazije beletristikom, stručnom literaturom

Način i plan rada gimnazije

Temeljne vrijednosti gimnazije čine okvir za sve odluke i aktivnosti Gimnazije te nam daju smjernice za rukovođenje:

- poštovanje prema obrazovanju i učenju
- međunarodna dimenzija obrazovanja
- usmjeravanje pažnje na izvrsnost
- kreativnost i jedinstvenost
- prihvaćanje različitosti

Program rada Gimnazije usmjeren je prema svim učenicima koji imaju ambicije nastaviti svoj obrazovni put. Obrazovna politika temelji se na:

- razvijanju opće kulture,
- razvijanju visoke razine znanja i samopouzdanja
- nastavnom osoblju usmjerenom na individualizirani pristup svakom učeniku
- postizanju visoke kompetencije znanja stranih jezika
- njegovanju partnerskog odnosa sa školama iz zemalja Europske unije
- razvijanju umjetničkih sklonosti svih učenika
- podržavanju humanitarnih aktivnosti, njegujući ljudskost i humanost

2. Dopunska i dodatna nastava

Tijekom školske godine 2016./2017. Kurikulumom je predviđeno održati dopunsku nastavu iz 4 predmeta te dodatnu nastavu iz 6 predmeta. Obuhvaćeni su predmeti koje učenici uglavnom teže svladavaju te predmeti prema kojima dio učenika pokazuje osobite sklonosti.

Dopunska nastava

Nastavni predmet	Profesor	Sati tjedno	Sati godišnje
Hrvatski jezik	Neda Njegač	1	35
Latinski jezik	Martina Friščić	1	35
Matematika	Nina Prašnjak	1	35
Fizika	Roman Divjak	1	35

1. Hrvatski jezik

Aktivnost	Dopunska nastava iz hrvatskoga jezika
Ciljevi aktivnosti	Pojačati kvalitetu nastave hrvatskoga jezika. Potaknuti učenike na napredak i postizanje boljih rezultata u nastavi hrvatskoga jezika.
Namjena aktivnosti	Pomoći učenicima u svladavanju nastavnoga gradiva iz hrvatskoga jezika.
Nositelji aktivnosti	Neda Njegač; učenici od 1. do 3. razreda.

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

Način realizacije aktivnosti	Vježbe, zadaci, razgovori i rasprave u skladu s učeničkim potrebama u nastavi hrvatskoga jezika i književnosti.
Vremenik aktivnosti	Tijekom školske godine.
Troškovnik aktivnosti	U skladu s mogućnostima škole.
Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja	Praćenje individualnoga napredovanja učenika i ostvarivanje boljih rezultata u redovnoj nastavi hrvatskoga jezika.

2. Latinski jezik

Aktivnost	Dopunska nastava iz latinskoga jezika
Ciljevi aktivnosti	Pojačati kvalitetu nastave latinskoga jezika. Potaknuti učenike na napredak i postizanje boljih rezultata u nastavi latinskoga jezika.
Namjena aktivnosti	Pomoći učenicima u svladavanju nastavnoga gradiva iz latinskoga jezika.
Nositelji aktivnosti	Martina Friščić; učenici od 1. do 2. razreda.
Način realizacije aktivnosti	Vježbe, zadaci, razgovori i rasprave u skladu s učeničkim potrebama u nastavi latinskoga jezika.
Vremenik aktivnosti	Tijekom školske godine.
Troškovnik aktivnosti	U skladu s mogućnostima škole.
Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja	Praćenje individualnoga napredovanja učenika i ostvarivanje boljih rezultata u redovnoj nastavi latinskoga jezika.

3. Matematika

Aktivnost	Dopunska nastava iz matematike
Ciljevi aktivnosti	Pojačati kvalitetu nastave matematike. Potaknuti učenike na napredak i postizanje boljih rezultata u nastavi matematike
Namjena aktivnosti	Pomoći učenicima u svladavanju nastavnoga gradiva iz matematike.
Nositelji aktivnosti	Sonja Ivančić; učenici od 1. do 3. razreda.
Način realizacije aktivnosti	Vježbe, zadaci, razgovori i rasprave u skladu s učeničkim potrebama u nastavi matematike.
Vremenik aktivnosti	Tijekom školske godine.
Troškovnik aktivnosti	U skladu s mogućnostima škole.
Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja	Praćenje individualnoga napredovanja učenika i ostvarivanje boljih rezultata u redovnoj nastavi matematike.

4. Fizika

Aktivnost	Dopunska nastava iz fizike
Ciljevi aktivnosti	Pojačati kvalitetu nastave fizike. Potaknuti učenike na napredak i postizanje boljih rezultata u nastavi fizike.
Namjena aktivnosti	Pomoći učenicima u svladavanju nastavnoga gradiva iz fizike.
Nositelji aktivnosti	Roman Divjak; učenici od 1. do 3. razreda.
Način realizacije aktivnosti	Vježbe, zadaci, razgovori i rasprave u skladu s učeničkim potrebama u nastavi fizike.

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

Vremenik aktivnosti	Tijekom školske godine.
Troškovnik aktivnosti	U skladu s mogućnostima škole.
Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja	Praćenje individualnoga napredovanja učenika i ostvarivanje boljih rezultata u redovnoj nastavi fizike.

Dodatna nastava

Nastavni predmet	Profesor	Sati tjedno	Sati godišnje
Hrvatski jezik	Neda Njegač	1	35
Njemački jezik	Martina Friščić	1	35
Engleski jezik	Petar Babić	1	35
Geografija	Josip Kruljac	1	35
Kemija	Marija Kraševac	1	35

1. Hrvatski jezik

Aktivnost	Dodatna nastava iz hrvatskoga jezika
Ciljevi aktivnosti	Ostvariti dodatni program nastave hrvatskoga jezika. Proširiti znanje te pripremiti učenike za natjecanja iz hrvatskoga jezika.
Namjena aktivnosti	Razvijati i poticati interes za učenje hrvatskoga jezika.
Nositelji aktivnosti	Neda Njegač; daroviti učenici od 1. do 4. razreda koji pokazuju interes za hrvatski jezik.
Način realizacije aktivnosti	Vježbe i zadaci u skladu s propisanom literaturom i razinom natjecanja.
Vremenik aktivnosti	Tijekom školske godine.
Troškovnik aktivnosti	Troškovi kopiranja zadataka i vježbi za učenike. Troškove školskoga i županijskoga natjecanja snosi škola, a troškove državnoga natjecanja snosi Agencija za odgoj i obrazovanje.
Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja	Uspjeh na školskom, županijskom i državnom natjecanju.

2. Njemački jezik

Aktivnost	Dodatna nastava iz njemačkoga jezika
Ciljevi aktivnosti	Ostvariti dodatni program nastave njemačkoga jezika. Proširiti znanje te pripremiti učenike za natjecanja iz njemačkoga jezika.
Namjena aktivnosti	Razvijati i poticati interes za učenje njemačkoga jezika.
Nositelji aktivnosti	Martina Friščić; daroviti učenici od 1. do 4. razreda koji pokazuju interes za njemački jezik.
Način realizacije aktivnosti	Vježbe i zadaci u skladu s propisanom literaturom i razinom natjecanja.
Vremenik aktivnosti	Tijekom školske godine.
Troškovnik aktivnosti	Troškovi kopiranja zadataka i vježbi za učenike. Troškove školskoga i županijskoga natjecanja snosi škola, a troškove državnoga natjecanja snosi Agencija za odgoj i obrazovanje.

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja	Uspjeh na školskom, županijskom i državnom natjecanju.
--	--

3. Engleski jezik

Aktivnost	Dodatna nastava iz engleskoga jezika
Ciljevi aktivnosti	Ostvariti dodatni program nastave engleskoga jezika. Proširiti znanje te pripremiti učenike za natjecanja iz engleskoga jezika.
Namjena aktivnosti	Razvijati i poticati interes za učenje engleskoga jezika.
Nositelji aktivnosti	Petar Babić; daroviti učenici od 2. razreda koji pokazuju interes za engleski jezik.
Način realizacije aktivnosti	Vježbe i zadaci u skladu s propisanom literaturom i razinom natjecanja.
Vremenik aktivnosti	Tijekom školske godine.
Troškovnik aktivnosti	Troškovi kopiranja zadataka i vježbi za učenike. Troškove školskoga i županijskoga natjecanja snosi škola, a troškove državnoga natjecanja snosi Agencija za odgoj i obrazovanje.
Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja	Uspjeh na školskom, županijskom i državnom natjecanju.

4. Geografija

Aktivnost	Dodatna nastava iz geografije.
Ciljevi aktivnosti	Ostvariti dodatni program nastave geografije. Proširiti znanje te pripremiti učenike za natjecanja iz geografije.
Namjena aktivnosti	Razvijati i poticati interes za učenje geografije.
Nositelji aktivnosti	Josip Kruljac; daroviti učenici od 1. do 4. razreda koji pokazuju interes za geografiju.
Način realizacije aktivnosti	Vježbe i zadaci u skladu s propisanom literaturom i razinom natjecanja.
Vremenik aktivnosti	Tijekom školske godine.
Troškovnik aktivnosti	Troškovi kopiranja zadataka i vježbi za učenike. Troškove školskoga i županijskoga natjecanja snosi škola, a troškove državnoga natjecanja snosi Agencija za odgoj i obrazovanje.
Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja	Uspjeh na školskom, županijskom i državnom natjecanju.

5. Kemija

Aktivnost	Dodatna nastava iz kemije
Ciljevi aktivnosti	Ostvariti dodatni program nastave kemije. Proširiti znanje te pripremiti učenike za natjecanja iz kemije.
Namjena aktivnosti	Razvijati i poticati interes za učenje kemije.
Nositelji aktivnosti	Marija Kraševac; daroviti učenici od 1. do 4. razreda koji pokazuju interes za hrvatski jezik.
Način realizacije aktivnosti	Vježbe i zadaci u skladu s propisanom literaturom i razinom natjecanja.

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

Vremenik aktivnosti	Tijekom školske godine.
Troškovnik aktivnosti	Troškovi kopiranja zadataka i vježbi za učenike. Troškove školskoga i županijskoga natjecanja snosi škola, a troškove državnoga natjecanja snosi Agencija za odgoj i obrazovanje.
Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja	Uspjeh na školskom, županijskom i državnom natjecanju.

3. Izborni predmeti

Izborni predmeti realiziraju se u skladu sa Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnom i srednjem školstvu te sukladnom željama učenika Gimnazije.

Ponuđeni izborni predmeti su:

Predmet	Razred (sati)	Razred (sati)	Razred (sati)	Razred (sati)
Informatika		II (2/70)	III (1/35)	IV (1/32)
Etika	I (1/35)	II (1/35)	III (1/35)	IV (1/32)
Vjeronauk	I (1/35)	II (1/35)	III (1/35)	IV (1/32)
Talijanski jezik	I (2/70)	II (2/70)	III (2/70)	

4. Fakultativni predmeti

U nastavnom programu Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti fakultativni predmeti uz redovne Zakonom propisane predmete obavezne u programu opće gimnazije, zauzimaju dio satnice koja ima zadaću obogaćivanja obaveznih propisanih sadržaja i cjelina uz redovnu nastavu.

Učenici fakultativne programe biraju na početku školske godine prema sklonostima, željama i interesima te od njih nije moguće odustati tijekom školske godine.

Cilj provođenja fakultativnih programa:

- poticanje i razvijanje individualnih sposobnosti učenika
- poticanje pozitivnog stava prema prošireno usvojenim znanjima
- ukazivanje na svrhovitost usvojenih sadržaja, znanja te svrhovitu primjenu istih

Tijekom školske godine 2017./2018. u PVG-u se nude sljedeći fakultativni predmeti:

1. Filmska umjetnost

CILJ: Prema Nacionalnom obrazovnom kurikulumu iz 2011. (str.178.) učenici će moći prepoznati opća i stilska obilježja filmova, razvijati vještinu objedinjavanja različitih izvora podataka o filmu, samostalno analizirati i vrednovati filmove, osvješčivati ulogu filma u suvremenom svijetu i u kulturnoj komunikaciji među ljudima.

TEME ZA OBRADU:

3. i 4. razred

R. Scott: Istrebljivač
Dokumentarni film o nastajanju filma
S. Kubrick: Odiseja 2001.
S. Kubrick: Lolita
J. Ivory: soba s pogledom
Donersmarck: Život drugih
Bergman:
Persona
Prizori iz bračnog života
Nastavak Bergmana
W. Anderson: Grandhotel Budapest/ Magnolija
Film po izboru
S. Daldry: Sati
Kieslowski: 3 boje
INARRITTU:
21 gram
BABEL
Almodovar (izbor)
Kurosawa (izbor)
M. Haneke: Bijela vrpca
L. von Trier: Melankolija
Film po izboru

1.i 2. razred

Peter Weir: Društvo mrtvih pjesnika
Film + analiza
Pregled starih majstora:
Griffit, Chaplin, Claire
V. de Sica: Kradljivci bicikla
R. Rosselini: Paisa
F. Fellini: Amarcord
L. Bunel
Alfred Hitchcock: Marnie
Alfred Hitchcock : Sjena sumnje
Alfred Hitchcock: Topaz
Alfred Hitchcock: 39 stepenica
J. Huston: Malteški sokol
O. Welles: Građanin Caine
Pregled filmskih pravaca
M. Curtiz: Casablanca
B: Singer :Privedite osumnjičene
M. Forman: Let iznad kukavičjeg gnijezda
S. Lumet: Pasje poslijepodne
C. Eastwood: Mistična rijeka
M. Forman: Kosa
C. Reed: Treći čovjek
L. Weingarten: Mačka na vrućem limenom krovu
J. Ivory:: Soba s pogledom
D. Lean: Doktor Živago

VREMENIK: 2 sata tjedno, 70 kroz školsku i nastavnu godinu

PROVEDBA PROGRAMA (LITERATURA):

Filmska enciklopedija, uredio A. Peterlić, Leksikografski zavod, 1990.

Peterlić, A.: Povijest filma, HFS, 2008.

Peterlić, A.: Osnove teorije filma, HSN, 2001.

RADNI MATERIJAL I SREDSTVA:

Filmska enciklopedija, uredio A. Peterlić, Leksikografski zavod, 1990.

Peterlić, A.: Povijest filma, HFS, 2008.

Peterlić, A.: Osnove teorije filma, HSN, 2001.

Filmovi: privatna zbirka profesorice

IZVANŠKOLSKE AKTIVNOSTI: odlazak u kino

NAČIN VREDNOVANJA REZULTATA:

- vrednuje se redovitost dolazaka učenika (formativno kroz evidenciju dolazaka)
- sumativno vrednovanje odnosi se na pismeni rad ili izlaganje ili sudjelovanje u raspravi

2. Govorništvo

CILJ: pripremiti učenike na javna izlaganja u svim područjima života

TEME ZA OBRADU:

Antička retorika

Kompozicija govora

Vježbe za glas i izgovor

Slušanje

Bonton

Retoričke figure

Argumentacija

Debata

Pregovori

Retoričke smicalice

Neverbalni znakovi

Sastanak

Prezentacija

VREMENIK: nastava Govorništva provodi se u sva četiri razreda po jedan sat tjedno

PROVEDBA PROGRAMA (LITERATURA): nastava Govorništva bazirana je na programu Govorničke škole te se koristi istim materijalima

RADNI MATERIJAL I SREDSTVA: računalo i projektor, ploča i flomaster

NAČIN VREDNOVANJA REZULTATA: formativno i sumativno ocjenjivanje učenika

5. Slobodne aktivnosti

Slobodne aktivnosti dio su cjelovitog razvoja dugoročnog školskog kurikuluma. Njihova zadaća je angažirati sve učenike Gimnazije na sudjelovanje u najmanje jednoj izbornoj aktivnosti, kako bi svi učenici prepoznali razvojnu osobnost, urođene vještine te imali mogućnost sustavnog razvoja samopouzdanja i kreativnosti.

1. Kreativna grupa

Aktivnost	Kreativci
Ciljevi	Povezati likovnu, glazbenu i dramsku umjetnost. Upoznati obilježja scenskoga izraza, razviti scenski pokret i scenski govor. Razvijati sposobnost emocionalnoga i estetskoga doživljaja dramskoga teksta. Razvijati interpretativno čitanje te sposobnost pamćenja dramskoga teksta. Razvijati sposobnost pravilnoga i izražajnoga govora. Poticati individualnost u interpretaciji teksta i uloge. Poticati kreativnost i maštu u izradi kostima i scenografije te suradnju i odgovornost. Raditi na oslobađanju straha od javnoga nastupa. Poticanje i razvijanje osobnih sposobnosti opažanja i izražavanja. Poticanje na kreativno i individualno stvaranje te likovno izražavanje. Upoznati obilježja ozbiljne i zabavne glazbe. Razvijati muzikalnost i senzibilitet za glazbu. Razvijati sposobnost samostalnog glazbenog izražavanja, doživljavanja i upoznavanja glazbe. Razvijati sposobnost samostalnog izvođenja pjesme i poticati na pravilnu dikciju. Kod učenika razvijati želju za samostalnim bavljenjem glazbom. Poticati njihovu kreativnost pomoću improvizacije u glazbi.
Namjena	Nastupi na božićnoj i završnoj školskoj priredbi. Priprema radionica i školskoga panoa prigodom obilježavanja važnijih događaja. Postavljanje scenografije na božićnoj i završnoj školskoj priredbi. Oblikovanje i uređenje školskih prostorija, panoa s likovnim djelima, fotografijama, plakatima. Kako bi se likovna umjetnost bolje shvatila na kreativnoj grupi možemo isprobavati razne likovne tehnike (crtache i slikarske tehnike). Priprema plakata ili školskog panoa prigodom obilježavanja obljetnice skladatelja.
Nositelji	Učenici od 1. do 4. razreda. Vodstvo: Barbara Frntić; Neda Njegač;
Način realizacije	Dramske radionice, dramatizacije književnih djela, izrada kostima i scenografije, književni susreti, izlaganja, prezentacije. Likovne radionice (enformel, action painting, radionica dizajna), izrada scenografije, kostima za predstave, izlaganja. Moguće radionice koje se mogu provoditi: enformel (kolaž sa starim papirima, raznovrsnim tekstilnim materijalom), action painting (ekspresivnost, rad bez skica). Moguće je dogovoriti radionicu/razgovor s kustosicom iz Gradskog muzeja Varaždin. Radionice dizajna – dobar i loš

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

	dizajn, kako dizajn utječe na nas (moguća je suradnja sa studentom multimedije).
Vremenik aktivnosti	Tijekom nastavne godine 2017./2018.
Troškovnik aktivnosti	Prema mogućnostima škole.
Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja	Praćenje individualnoga i grupnoga rada učenika tijekom školske godine. Samostalna procjena vlastitoga rada i zalaganja. Iznijeti i komentirati probleme s kojima su se učenici susreli te iznijeti primjere za poboljšanje individualnoga i zajedničkoga rada.

2. Radionice

CILJ: Razvijanje kompetencija za svakodnevne aktivnosti u domu i okolini.

NOSITELJI AKTIVNOSTI: Nastavnici prema programu rada

NAČIN REALIZACIJE: Radionice za učenike pod stručnim vodstvom nastavnika, prema programu.

LIKOVNA UMJETNOST	
-	
SVJETSKI DAN UMJETNIKA 15.4.	
VRIJEME TRAJANJA	1 nastavni sat (45 minuta)
VREMENIK	travanj 2018.
NOSITELJ REALIZACIJE	Barbara Frntić, prof. likovne umjetnosti
NAČIN REALIZACIJE I VREDNOVANJA	Učenici će obilježiti Svjetski dan umjetnika stvaranjem originalnih djela u stilovima i tehnikama koje su obradili u tekućoj školskoj godini. Elementi vrednovanja: primjena stečenih kompetencija iz teorije likovne umjetnosti pri izradi originalnog djela

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

RAZRED	TEMA	ISHODI	OBLICI I METODE RADA	NAČIN VREDNOVANJA	VRIJEME REALIZACIJE
1.a, 2.a, 3.a, 4.a	Prikaz zadanog motiva u odabranoj tehnici	<p>Učenici mogu primjeniti znanja stečena u nastavi u stvaranju originalnog djela.</p> <p>Mogu analizirati svoja djela i staviti u odnos s drugim likovnim djelima.</p> <p>Mogu odrediti važnost umjetnika kao komentatora društvenih događaja i njegov utjecaj na društvo u kojem djeluje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rad u grupi - izlaganje - razgovor 	<ul style="list-style-type: none"> - izlaganje umjetničkih djela - razgovor o ostvarenim djelima 	travanj 2018.

6. Stručna putovanja

Aktivnost	Terenska nastava – Krk
Ciljevi aktivnosti	Posjetiti: <ul style="list-style-type: none"> - Krk - Punat - Košljun - Vrbnik - Jurandvor
Namjena aktivnosti	Razvijanje svijesti o prirodnim ljepotama i specifičnostima otoka krka. Razvijanje ekološke svijesti. Spoznaja vrijednosti prirodnih resursa i kulturne baštine. Produbljivanje znanja o povijesti Krka, o povijesnim književnim ličnostima povezanim s djelovanjem sjevernog Jadrana. Produbljivanje znanja o geografiji Krka.
Nositelji aktivnosti	Petar Babić, Neda Njegač, Josip Kruljac
Način realizacije aktivnosti	Priprema na satima za terensku nastavu. Usmena izlaganja učenika o odabranim temama.
Vremenik aktivnosti	6. listopada 2017., cjelodnevni izlet
Troškovnik aktivnosti	Prijevoz
Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja	Kroz nastavne jedinice podsjetiti na raznolikost biljnog i životinjskog svijeta na satima biologije i primijeniti stečena znanja.

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

Aktivnost	Odlazak na sajam knjiga „Interliber“, posjeta izložbi, Hrvatsko narodno kazalište
Ciljevi aktivnosti	Upoznavanje s novim naslovima i izdanjima knjiga. Razvijati učenički interes za čitanje. Osvijestiti važnost knjiga u odgoju i obrazovanju.
Namjena aktivnosti	Razvijanje kulture čitanja. Obnova knjižničnoga fonda. Razvijanje potrebe za estetskim doživljavanjem i vrednovanjem. Posjeta predstave u Hrvatskom narodnom kazalištu ili izložbi. Izbor prema trenutnoj ponudi kazališta.
Nositelji aktivnosti	Neda Njegač, Barbara Frntić
Način realizacije aktivnosti	Upoznavanje učenika s vrijednošću i potrebama čitanja, učenja te stvaranja novih društvenih i znanstvenih spoznaja i vrijednosti.
Vremenik aktivnosti	10. studenoga 2017.
Troškovnik aktivnosti	Cijena prijevoza i ulaznica.
Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja	Izrada plakata. Vrednovanje u nastavnom procesu razgovorom i raspravom o novostečenim učeničkim iskustvima i spoznajama.

Aktivnost	Terenska nastava
Ciljevi aktivnosti	Uskladiti putovanje sa sadržajima iz predmeta: hrvatski jezik, povijest, geografija, likovna umjetnost. Lokacija: u skladu s dogovorom roditelja.
Namjena aktivnosti	Zorno povezivanje gradiva iz gore navedenih predmeta. Integrirana nastava samostalnog učenja. Povezati putovanje s povijesti, geografijom i umjetnošću. Poticanje učenika na samostalno orijentiranje u prostoru, samostalno istraživanje na terenu, rad u skupini te na odgovorno i pristojno ponašanje u inozemstvu. Poticanje učenika na zajedništvo, druženje, discipliniran odnos prema zadanim oblicima nastave na terenu. Poticanje pisanja novinarskih izvješća, pisanih kratkih uradaka o viđenom i doživljenom.
Nositelji aktivnosti	Petar Babić, Josip Kruljac, Neda Njegač, Barbara Frntić, Maja Fatiga, Martina Frišćić
Način realizacije aktivnosti	Terenska nastava realizira se kroz određivanje teme, planiranje, pripremu za rad na terenu, provedbu terenske nastave, imenovanje voditelja koji integrira sve zadaće. Terenska nastava podrazumijeva prikupljanje materijala na terenu, fotografiranje, istraživanje prikupljene građe te provjeru znanja.
Vremenik aktivnosti	Ožujak, 2018.
Troškovnik aktivnosti	Troškove putovanja u cijelosti snose roditelji učenika.
Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja	Izrada i ocjenjivanje seminarskih radova na teme dogovorene s predmetnim nastavnicima (prije samog odlaska). Prezentiranje seminarskih radova na terenu. Rješavanje

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

	knjižica učenika na terenu (ocjenjivanje po povratku) i provjere znanja učenika nakon povratka. Praćenje vladanja i ophođenja od strane razrednika i ravnatelja.
--	--

Aktivnost	Sportski dan
Ciljevi aktivnosti	Provesti jedan dan u sportskim aktivnostima
Namjena aktivnosti	Poticati učenike na kretanje i očuvanje zdravlja. Poticati učenike na različite igre i razvijanje natjecateljskog duha.
Nositelji aktivnosti	Martina Friščić, Neda Njegač, Petar Babić, Maja Fatiga
Način realizacije aktivnosti	Igranje momčadskih sportova
Vremenik aktivnosti	Zadnji dan nastave.
Troškovnik aktivnosti	Prijevoz i cijena aktivnosti.

7. Ostale odgojno-obrazovne aktivnosti

Aktivnost	Božićna priredba
Ciljevi aktivnosti	Realizirati božićnu priredbu kao rezultat rada kreativne grupe.
Namjena aktivnosti	Školskom priredbom obilježiti završetak polugodišta i uputiti učenike na vrijednost očuvanja božićnih običaja.
Nositelji aktivnosti	Neda Njegač, Barbara Frntić; članovi Kreativne grupe
Način realizacije aktivnosti	Aktivnosti vezane uz obilježavanja Božića
Vremenik aktivnosti	21. prosinca 2017.
Troškovnik aktivnosti	Potrošni materijal

Aktivnost	Završna večera maturanata
Ciljevi aktivnosti	Organiziranje programa i večere za učenike, nastavnike i roditelje maturanata. Osvrt na srednjoškolsko obrazovanje.
Namjena aktivnosti	Razvijanje prezentacijskih i organizacijskih vještina. Razvijanje socijalnih vještina. Razvijanje bontona. Poticanje kreativnog izražavanja.
Nositelji aktivnosti	Maja Fatiga, učenici 4. razreda
Način realizacije aktivnosti	Priprema programa učenika u suradnji s nastavnicima.
Vremenik aktivnosti	Svibanj 2017.
Troškovnik aktivnosti	Troškove pripreme i realizacije večere snose učenici.

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

Aktivnost	Završna priredba
Ciljevi aktivnosti	Ispit iz govorništva učenika 1. do 3. razreda uz prigodan program.
Namjena aktivnosti	Školskom priredbom obilježiti završetak školske godine i pokazati znanja usvojena na satima govorništva i izvannastavnih aktivnosti.
Nositelji aktivnosti	Neda Njegač, Barbara Frntić, učenici 1.-3. razreda
Način realizacije aktivnosti	Dramatizacija, priprema prikkladne scenografije, kostimografije i glazbenog dijela priredbe.
Vremenik aktivnosti	14. lipnja 2018.
Troškovnik aktivnosti	Potrošni materijal.

8. Izvanučionična nastava

PLAN I PROGRAM IZVANUČIONIČKE NASTAVE	
-	
LIKOVNA UMJETNOST	
ODREDIŠTE	Gradski muzej Varaždin
VRIJEME TRAJANJA	1 nastavni sat (45 minuta)
VREMENIK	Rujan, listopad 2017. (1. a razred) Svibanj 2018. (3.a razred) Rujan, listopad 2017. (4.a razred)
NOSITELJ REALIZACIJE	Barbara Frntić, prof. likovne umjetnosti
NAČIN REALIZACIJE I VREDNOVANJA	Posjet muzeju se organizira u sklopu nastavnog predmeta <i>Likovna umjetnost</i> za učenike 1. i 4. razreda u okviru nastavnih cjelina i tema koje se bave linijom i bojom (1. raz) i hrvatskom umjetnosti 20. stoljeća (4. raz). Elementi vrednovanja: primjena stečenih kompetencija iz analize likovnog djela u dodiru s originalnim djelom u muzeju
TROŠKOVNIK	

RAZRED	TEMA	ISHODI	OBLICI I METODE RADA	NAČIN VREDNOVANJA	VRIJEME REALIZACIJE
1.a	Slikarstvo – linija i boja	Učenici mogu upoznati nova djela likovne umjetnosti i kulturne baštine.	- samostalan rad - analitičko promatranje - dokumentacijska metoda - izlaganje - razgovor	- razgovor o dojmovima - domaća zadaća (analiza likovnih elemenata nekog od viđenih likovnih djela)	Rujan, listopad, studeni 2017.
3.a	Hrvatska umjetnost 19. stoljeća	Mogu ih analizirati i staviti u odnos s drugim likovnim djelima.		- primjena stečenih kompetencija na redovnoj nastavi likovne umjetnosti	Ožujak 2018.
4.a	Hrvatska umjetnost 20. stoljeća Minimalizam	Mogu formulirati zaključke o mjestu hrvatske kulturne baštine u svijetu.			Svibanj 2018.

PLAN I PROGRAM IZVANUČIONIČKE NASTAVE	
-	
LIKOVNA UMJETNOST	
ODREDIŠTE	Varaždinska gradska jezgra
VRIJEME TRAJANJA	1 nastavni sat (45 minuta)
VREMENIK	veljača 2018. (3.a razred)
NOSITELJ REALIZACIJE	Barbara Frntić, prof. likovne umjetnosti
NAČIN REALIZACIJE I VREDNOVANJA	Posjet gradskoj jezgri se organizira u sklopu nastavnog predmeta <i>Likovna umjetnost</i> za učenike 3. razreda u okviru nastavnih cjelina i tema koje se bave barokom. Elementi vrednovanja: primjena stečenih kompetencija iz analize likovnog djela u dodiru s originalnim djelom
TROŠKOVNIK	

RAZRED	TEMA	ISHODI	OBLICI I METODE RADA	NAČIN VREDNOVANJA	VRIJEME REALIZACIJE
3.a	Barok u Hrvatskoj	Učenici mogu upoznati nova djela likovne umjetnosti i kulturne baštine. Mogu ih analizirati i staviti u odnos s drugim likovnim djelima. Mogu formulirati zaključke o mjestu hrvatske kulturne baštine u svijetu.	- samostalan rad - analitičko promatranje - dokumentacijska metoda - izlaganje - razgovor	- razgovor o dojmovima - domaća zadaća (analiza likovnih elemenata nekog od viđenih djela) - primjena stečenih kompetencija na redovnoj nastavi likovne umjetnosti	veljača 2018.

PLAN I PROGRAM IZVANUČIONIČKE NASTAVE	
-	
GEOGRAFIJA	
ODREDIŠTE	Stari grad, uži centar grada
VRIJEME TRAJANJA	1.30h (2 školska sata)
VREMENIK	18.10.2017. (1.razred)
NOSITELJ REALIZACIJE	Josip Kruljac

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

NAČIN REALIZACIJE I VREDNOVANJA	Praktična nastava u sklopu gradiva "Orijentacija u prostoru"
TROŠKOVNIK	/

PLAN I PROGRAM IZVANUČIONIČKE NASTAVE
-
BIOLOGIJA

ODREDIŠTE	Entomološki muzej Varaždin
VRIJEME TRAJANJA	1 nastavni sat (45 minuta)
VREMENIK	veljača 2018. (2. a razred)
NOSITELJ REALIZACIJE	Helena Antić Žiger
NAČIN REALIZACIJE I VREDNOVANJA	Posjet muzeju se organizira u sklopu nastavnog predmeta Biologija za učenike 2. Razreda, a u okviru nastavne cjeline Carstvo životinja i tema koja se bavi kukcima: Raznolikost i uloga kukaca te Svijet kukaca Elementi vrednovanja: primjena stečenih znanja o građi kukaca, njihovoj varijabilnosti i ekologiji pri upoznavanju i analiziranju izložaka u muzeju
TROŠKOVNIK	

RAZRED	TEMA	ISHODI	OBLICI I METODE RADA	NAČIN VREDNOVANJA	VRIJEME REALIZACIJE
2. a	Raznolikost I uloga kukaca Svijet kukaca	Učenici će na prirodnom materijalu upoznati temeljna obilježja građe kukaca - upoznati razmnožavanje kukaca i usporediti tipove preobrazbe - povezati raznolikost kukaca s uspješnim prilagodbama na različite načine života; zadržni život - raspraviti i pojasniti položaj i ulogu kukaca u biosferi	- samostalan rad - analitičko promatranje - izlaganje - razgovor	- razgovor o dojmovima I novim spoznajama - primjena stečenih znanja na redovnoj nastavi biologije-ekologije	veljača 2018.

PLAN I PROGRAM IZVANUČIONIČKE NASTAVE	
BIOLOGIJA	
ODREDIŠTE	Park Vatroslava Jagića / park Graberje, Varaždin
VRIJEME TRAJANJA	2 nastavna sata (90 minuta)
VREMENIK	Svibanj 2018. (2.a razred)
NOSITELJ REALIZACIJE	Helena Antić Žiger
NAČIN REALIZACIJE I VREDNOVANJA	Posjet parku se organizira u sklopu nastavnog predmeta Biologija za učenike 2. razreda, a u okviru nastavne cjeline Carstvo biljaka, nastavnih tema Golosjemenjače i Kritosjemenjače Elementi vrednovanja: primjena stečenih znanja o građi golosjemenjača i kritosjemenjača te analiziranje prirodnog materijala sa svrhom spoznavanja razlike između golosjemenjača i kritosjemenjača, te njihove varijabilnosti
TROŠKOVNIK	/

RAZRED	TEMA	ISHODI	OBLICI I METODE RADA	NAČIN VREDNOVANJA	VRIJEME REALIZACIJE
2.a	Golosjemenjače, kritosjemenjače, Raznolikost kritosjemenjača	- Učenici će na prirodnom materijalu upoznati temeljnu građu golosjemenjača i kritosjemenjača (cvijet, plod, list, habitus), usporediti golo i kritosjemenjače, kao i upoznati njihovu bioraznolikost	- samostalan rad - analitičko promatranje - izlaganje - razgovor	- razgovor o dojmovima i novim spoznajama - primjena stečenih znanja na redovnoj nastavi biologije-botanike	Svibanj 2018.

9. Kalendar rada

Kalendar rada usklađen je s Pravilnikom kojim se propisuje početak i završetak nastavne godine, trajanje polugodišta i trajanje odmora za učenike osnovne i srednje škole za školsku godinu 2017./2018.

Nastavna godina počinje 4. rujna 2017., a završava 15. lipnja 2018. Nastava se ustrojava u dva polugodišta.

Prvo polugodište traje od 4. rujna 2017. do 22. prosinca 2017.

Drugo polugodište traje od 15. siječnja 2018. do 15. lipnja 2018., a za učenike završnih razreda srednje škole do 22. svibnja 2018.

Zimski odmor učenika počinje 27. prosinca 2017., a završava 12. siječnja 2018.

Proljetni odmor učenika počinje 29. ožujka 2018., a završava 6. travnja 2018. te nastava počinje 9. travnja 2018.

Kurikulum Privatne varaždinske gimnazije s pravom javnosti

Nastava se organizira i izvodi u najmanje 175 nastavnih dana, odnosno 35 nastavnih tjedana, a za učenike/ce završnih razreda u najmanje 160 nastavnih dana, odnosno najmanje 32 nastavna tjedna.

10. Samoevaluacijsko izvješće Gimnazije

U suradnji s NCVVO-om.

11. Školski menadžment

Razvojem Gimnazije upravlja Školski odbor i ravnatelj.

Gimnazija radi u prostornim uvjetima koji su usklađeni sa standardom određenim Zakonom o osnovnom i srednjem školstvu:

- Rad u jednoj smjeni – od 7:30 do 14:30, poslije 14:30 provodi se dopunska, dodatna nastava i izvannastavne aktivnosti do 15:30 sati
- Gimnazija ima učionice opremljene potrebnim nastavnim sredstvima i pomagalicama (prijenosno računalo, tableti, pametna ploča, projektor, bijele ploče), te su iste za potrebe što kvalitetnijeg boravka opremljene klimom
- Nastavnici koriste tablete za evidenciju i praćenje rada učenika
- Gimnazija ima opremljene kabinete za prirodoslovne predmete i informatiku, te dvoranu za tjelesnu i zdravstvenu kulturu
- Učenicima je osiguran ručak koji se doprema iz restorana
- Gimnazija ima knjižnicu, a svrha je interno korištenje istom za učenike, nastavnike i ostalo stručno osoblje